
HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

SIGILL: COLL: HARVARD: CANTAB: NOV: ANGL: 1650.
CHRISTO ET ECCLESIAE
BOUGHT WITH
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
ICHABOD TUCKER,
OF SALEM, MASS.
(Class of 1791.)

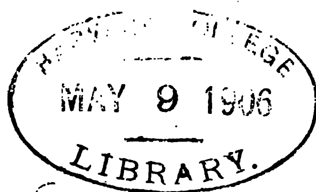
XENOPHONTIS

RESPVBLICA LACEDAEMONIORVM

RECENSUIT

GINVS PIERLEONI

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS
MCMV

MAY 9 1906
LIBRARY.

PRAEFATIO.

Quod libelli de Lacedaemoniorum republica nova haec editio in lucem prodit multis debeo; in primis cl. v. H. Diels cuius nomine hanc quoque editionem ornare mihi licuit, qui consilio et opera me adiuvit liberalissimoque editori Weidmanno opus meum commendavit. Ad quod conficiendum adgressus quamquam spe tenebar fore ut ex codicibus nondum inspectis aliqua hic illic medela huic libello accresceret, intellegebam tamen corruptiorem esse totius libri condicionem quam ut singulis lectionibus sanari posset. Igitur cave credas te genuinum iam textum prae manibus esse habiturum, pleniorem tamen quam in superioribus editionibus et accuratiorem adparatum quem dicunt criticum invenies.

Maius quidem adiumentum quam adfert adferre posset Plutarchus, qui in Lycurgi vita componenda hoc opusculum prae oculis habuit, nisi scriptoris sententiis saepe usus, semel tantum nomen Xenophontis citasset. Equidem omnes locos in quibus scripturae Xenophonteae vestigium vel leve appareret in medium attuli, ut auxilia ad textum emendandum vel minima praesto essent. Secundas autem habent (ceteros enim missos facio qui verba vel singula vel pauca admodum ex hoc libello expresserunt, Pollucem, Pseudo-Longinum, Harpocrationem, Lexicon Berolinense) excerpta J. Stobaei.[1] Cuius discrepantiam ex schedis erui quas

1) Flor. XLIV 24. Opusculi Xenophontei tmemata nullo interstitio in Stobaei libris inter se iungi, in singulas eclogas Gaisfordium praecedente Gesnero dispescuisse monet Hense.

PRAEFATIO.

Quod libelli de Lacedaemoniorum republica nova haec editio in lucem prodit multis debeo; in primis cl. v. H. Diels cuius nomine hanc quoque editionem ornare mihi licuit, qui consilio et opera me adiuvit liberalissimoque editori Weidmanno opus meum commendavit. Ad quod conficiendum adgressus quamquam spe tenebar fore ut ex codicibus nondum inspectis aliqua hic illic medela huic libello accresceret, intellegebam tamen corruptiorem esse totius libri condicionem quam ut singulis lectionibus sanari posset. Igitur cave credas te genuinum iam textum prae manibus esse habiturum, pleniorem tamen quam in superioribus editionibus et accuratiorem adparatum quem dicunt criticum invenies.

Maius quidem adiumentum quam adfert adferre posset Plutarchus, qui in Lycurgi vita componenda hoc opusculum prae oculis habuit, nisi scriptoris sententiis saepe usus, semel tantum nomen Xenophontis citasset. Equidem omnes locos in quibus scripturae Xenophonteae vestigium vel leve appareret in medium attuli, ut auxilia ad textum emendandum vel minima praesto essent. Secundas autem habent (ceteros enim missos facio qui verba vel singula vel pauca admodum ex hoc libello expresserunt, Pollucem, Pseudo-Longinum, Harpocrationem, Lexicon Berolinense) excerpta J. Stobaei.[1] Cuius discrepantiam ex schedis erui quas

---

1) Flor. XLIV 24. Opusculi Xenophontei tmemata nullo interstitio in Stobaei libris inter se iungi, in singulas eclogas Gaisfordium praecedente Gesnero dispescuisse monet Hense.

suae editionis in usum iam paratas mecum qua est humanitate benigne cl. v. O. Hense communicavit; qui tamen in epistula ad me data aiebat aegre se ferre quod Ioanni suo non meliorem fontem adire licuisset quam adisset. Restat igitur ut ad libros manuscriptos confugiamus. De quorum auctoritate et cognatione uberius disserui in *Bollettino di Filologia classica* a. X. n°. 11. 12; itaque paucis verbis hic rem persolvam.1)

Codicum quibus libellus de Laced. rep. continetur duplex omnino est genus.

Prioris generis (α) sunt.

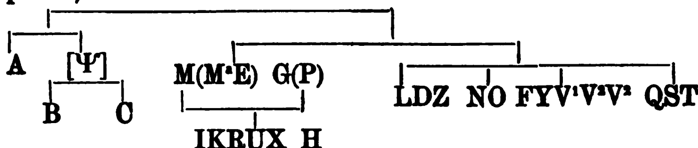
A Vaticanus graec. 1335, s. XII (desinit 15, 5 *οἱ δή;* opus explevit altera manus s. XV). Hunc librum descripsit H. Schenkl ap. Tretter, *Xenoph. quae fertur Apol. Socr.* (Graecii 1903) p. III sq. Ex eodem archetypo atque A ductus est liber quidam nunc quantum scio deperditus cuius apographa exstant:

B Vaticanus graec. 1950, s. XV in.

C Mutinensis byblioth. Atestin. II. E 12 (n°. 145) s. XV in., cuius descriptionem vide ap. Puntoni, *Studi Ital. di fil. class.* IV 478 sqq.

M Alterius generis (β) libros in duas familias distribuendos esse docui. Princeps huius classis est Marcianus 511 s. XIII ex. de quo vide quae scripsi in *Studi ital.* VI 67 sq.

Ut horum omnium codicum qui cuiusque sit locus pateat, stemma hoc delineare sat erit.

Ad textum restituendum prioris generis scripturam adhibui; alterius sprevi, excepto M propter antiquitatem.

1) Humanissimi viri Henrici Schenkl benivolentia effectum est ut hic aliorum quoque codicum conlationes, scil. U, Y, V^1, V^2, V^3 in usum adducerem.

Hic illic tamen ex aliis quoque deterioribus libris varias lectiones protuli, quae quidem mihi videbantur memoratu dignae. Has uniuscuiusque libri siglo distinxi; illas vero, quae parvi admodum essent pretii, ex codicibus vel singulis vel pluribus prolatas, siglo ς significavi. Hac igitur via et ratione textum constituere conatus sum, qui nunc in lucem prodit emendatior atque antea, non quantum volui at certe quantum potui.[1])

1) Emendationes nonnullas protuli in „Animadv. crit. in Xen. R. L." Studi ital. XIII 52 sqq.

Scr. Romae, a. MCMV. G. PIERLEONI.

SIGLORUM CONSPECTUS.

α = codices optimae notae.
β = codices deterioris generis.
A = Vaticanus 1335, s. XII.
B = Vaticanus 1950, s. XV in.
C = Mutinensis Bybl. Atest. II E 12 (n. 145), s. XV in.
D = Vaticanus 1334, s. XV.
E = Laurentianus LV 22, s. XIV.
F = Laurentianus LXXX 13, s. XIV.
G = Laurentianus LV 21, s. XIV.
H = Laurentianus LXIX 25, s. XV.
I = Laurentianus Conv. Suppr. 110 (A. F. 2657), s. XV.
K = Laurentianus Abb. Flor. 2902, s. XVI.
L = Lipsiensis Bybl. Senat. n. IX, s. XIV.
M = Marcianus 511, s. XIII ex.
M^a = Marcianus 369, s. XV.
N = Parisinus 1643, s. XV.
O = Parisinus 1645, s. XV.
P = Perusinus B 34, s. XV.
Q = Parisinus 2775, s. XV.
R = Parisinus 1644, s. XV.
S = Parisinus 2077, s. XV.
T = Parisinus 1774, s. XVI.
U = Vaticanus Urbinas 93, s. XV.
V^1 = Vindobonensis IV 37, s. XVI.
V^2 = Vindobonensis 208, s. XVI.
V^3 = Vindobonensis V 95, s. XVI.
X = Vaticanus 1619, s. XV.
Y = Parisinus 2955, s. XV.
Z = Vaticanus 1337, s. XV ex.
Σ = Mediolanensis Ambrosianus J. 44 Sup., s. XV ex
ς = Codices vel singuli vel plures deterioris generis.

Codices Stobaeani.

$Stob.^A$ = Parisinus 1984, s. XIV.
$Stob.^S$ = Vindobonensis LXVI, s. XI in.
$Stob.^M$ = Escurialensis LXXXX, s. XII in.
$Stob.^L$ = Laurentianus VIII 22, s. XIV.

Nominum compendia: Dind. = Lud. Dindorf; Löw. = Löwenkla Saupp. = G. Sauppe; Schneid. = Schneider Saxo; Steph. = H. Estienn

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

I.

Ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐννοήσας ποτέ, ὡς ἡ Σπάρτη τῶν ὀλι- 1
γανθρωποτάτων πόλεων οὖσα δυνατωτάτη τε καὶ ὀνο-
μαστοτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάνη, ἐθαύμασα, ὅτῳ ποτὲ
τρόπῳ τοῦτ᾽ ἐγένετο· ἐπεὶ μέντοι κατενόησα τὰ ἐπιτη-
δεύματα τῶν Σπαρτιατῶν, οὐκέτι ἐθαύμαζον. Λυκοῦργον 2
μέντοι τὸν θέντα αὐτοῖς τοὺς νόμους, οἷς πειθόμενοι
ηὐδαιμόνησαν, τοῦτον καὶ θαυμάζω καὶ εἰς τὰ ἔσχατα
[μάλα] σοφὸν ἡγοῦμαι. ἐκεῖνος γὰρ οὐ μιμησάμενος τὰς
ἄλλας πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἐναντία γνοὺς ταῖς πλείσταις
προέχουσαν εὐδαιμονίᾳ τὴν πατρίδα ἐπέδειξεν. αὐτίκα 3
γὰρ περὶ τεκνοποιίας, ἵνα ἐξ ἀρχῆς ἄρξωμαι, οἱ μὲν
ἄλλοι τὰς μελλούσας τίκτειν καὶ καλῶς δοκούσας κόρας
παιδεύεσθαι καὶ σίτῳ ᾗ ἀνυστὸν μετριωτάτῳ τρέφουσι

---

1 Laert. Diog. II 57 in extrema tabula Xenophontis librorum: *Ἀγησίλαόν τε καὶ Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων πολιτείαν, ἥν φησιν οὐκ εἶναι Ξενοφῶντος ὁ Μάγνης Δημήτριος.* liber in codicibus haud uno loco extat: in A B post Hieronem et ante Ath. Remp., in plerisque post de re equestri et ante Athen. Remp. vel Memorab.; inde suspicatur Diels transpositis Demetriani catalogi verbis *Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων* et pristinum ordinem restitui (cf. Ath. r. p. initium *περὶ δὲ τῆς Ἀθ. πολ.*) et Demetrii damnationem explicari.

2 *Λακεδαιμονίων* Xenophontis libri, index Diog., [Longin.] de subl. 4, 4 (ad. 8, 17 cit.); *Λακώνων* Pollux VI 142 (ad 25, 24 citat.), Harpocrat. s. v. *μόραν*, Lexic. Berol. (post Didymum) s. v. *μορῶν* (ad 21, 6 citt.), Stob. ‖ 10 *μάλα* om. ς del. Saupp. ‖ 12 *ἀπέδειξεν* ς.

καὶ ὄψῳ ᾗ δυνατὸν μικροτάτῳ· οἴνου γε μὴν ἢ πάμπαν ἀπεχομένας ἢ ὑδαρεῖ χρωμένας διάγουσιν. ὥσπερ δὲ οἱ πολλοὶ τῶν τὰς τέχνας ἐχόντων ἑδραῖοί εἰσιν, οὕτω καὶ τὰς κόρας οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἠρεμιζούσας ἐριουργεῖν ἀξιοῦσι. τὰς μὲν οὖν οὕτω τρεφομένας πῶς χρὴ προσδοκῆσαι
4 μεγαλεῖον ἄν τι γεννῆσαι; ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐσθῆτας μὲν καὶ δούλας παρέχειν ἱκανὰς ἡγήσατο εἶναι, ταῖς δ' ἐλευθέραις μέγιστον νομίσας εἶναι τὴν τεκνοποιίαν πρῶτον μὲν σωμασκεῖν ἔταξεν οὐδὲν ἧττον τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος φύλου· ἔπειτα δὲ δρόμου καὶ ἰσχύος, ὥσπερ καὶ τοῖς ἀνδράσιν, οὕτω καὶ ταῖς θηλείαις ἀγῶνας πρὸς ἀλλήλας ἐποίησε, νομίζων ἐξ ἀμφοτέρων ἰσχυρῶν καὶ τὰ ἔκγονα
5 ἐρρωμενέστερα γίγνεσθαι. ἐπεί γε μὴν γυνὴ πρὸς ἄνδρα ἔλθοι, ὁρῶν τοὺς ἄλλους τὸν πρῶτον τοῦ χρόνου ἀμέτρως ταῖς γυναιξὶ συνόντας, καὶ τούτου τἀναντία ἔγνω· ἔθηκε γὰρ αἰδεῖσθαι μὲν εἰσιόντα ὀφθῆναι, αἰδεῖσθαι δ' ἐξιόντα. οὕτω δὲ συνόντων ποθεινοτέρως μὲν ἀνάγκη σφῶν αὐτῶν ἔχειν, ἐρρωμενέστερα δὲ γίγνεσθαι, εἴ τι
6 βλάστοι οὕτω, μᾶλλον ἢ εἰ διάκοροι ἀλλήλων εἶεν. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἀποπαύσας τοῦ ὁπότε βούλοιντο ἕκαστοι γυναῖκα ἄγεσθαι ἔταξεν ἐν ἀκμαῖς τῶν σωμάτων τοὺς

---

6 ὁ δὲ Λυκοῦργος — 3, 18 σαφηνίσαι] Stobaeus III (Flor.) tit. 44, 24 (II, 175, 8—176, 12 Meineke). 9 sqq. Plutarch. Lyc. 14 (I, p. 94, 5—11 Sintenis) τὰ μέν γε σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλαις καὶ βολαῖς δίσκων καὶ ἀκοντίων διεπόνησεν, ὡς ἥ τε τῶν γεννωμένων ῥίζωσις ἰσχυρὰν ἐν ἰσχυροῖς σώμασιν ἀρχὴν λαβοῦσα βλαστάνοι βέλτιον, αὐταί τε μετὰ ῥώμης τοὺς τόκους ὑπομένουσαι καλῶς ἅμα καὶ ῥᾳδίως ἀγωνίζοιντο πρὸς τὰς ὠδῖνας.

5 οὖν om. β ‖ 7 καὶ ⟨τὰς⟩ Cobet N. L. p. 725 ‖ δὲ Stob. ‖ 9 σῶμα ἀσκεῖν Stob.^{A} ‖ οὐδ' Stob. ‖ 10 καὶ om. Stob. ‖ 12 ἐξ] ὡς Stob. ‖ τὰ om. ς Stob. ‖ 13 γυνὴ om. Stob. ‖ ἄνδρας Stob. ‖ 14 τὸν πρὸ τούτου χρόνον Stob.^{A} ‖ 15 τούτους suprascr. m 1 οις M ‖ 16 δ'] δὲ Stob. ‖ 17 προθυμοτέρως Stob.^{A} ‖ 19 βλάστοι Saupp. βλαστοῖ Schneid. βλαστάνοιεν Stob. βλάπτοιεν (ζοιεν mg. B) codd. ‖ post οὕτω distinxi; verba οὕτω μᾶλλον del. Cobet 726 ‖ εἰ om. Stob. ‖ 20 βούλοιτο ἕκαστος Cobet 726 ‖ 21 γυναῖκας Stob.

γάμους ποιεῖσθαι, καὶ τοῦτο συμφέρον τῇ εὐγονίᾳ νομίζων.
εἴ γε μέντοι συμβαίη γεραιῷ νέαν ἔχειν, ὁρῶν τοὺς τηλι- 7
κούτους φυλάσσοντας μάλιστα τὰς γυναῖκας τἀναντία καὶ
τούτου ἐνόμισε· τῷ γὰρ πρεσβύτῃ ἐποίησεν, ὁποίου
ἀνδρὸς σῶμά τε καὶ ψυχὴν ἀγασθείη, τοῦτον ἐπαγομένῳ
τεκνοποιήσασθαι. εἰ δέ τις αὖ γυναικὶ μὲν συνοικεῖν μὴ 8
βούλοιτο, τέκνων δὲ ἀξιολόγων ἐπιθυμοίη, καὶ τοῦτο
νόμιμον ἐποίησεν, ἥντινα [ἂν] εὔτεκνον καὶ γενναίαν ὁρῴη,
πείσαντα τὸν ἔχοντα ἐκ ταύτης τεκνοποιεῖσθαι. καὶ 9
πολλὰ μὲν τοιαῦτα συνεχώρει. αἵ τε γὰρ γυναῖκες διττοὺς οἴκους βούλονται κατέχειν οἵ τε ἄνδρες ἀδελφοὺς τοῖς παισὶ προσλαμβάνειν, οἳ τοῦ μὲν γένους καὶ τῆς δυνάμεως κοινωνοῦσι, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἀντιποιοῦνται.
περὶ μὲν δὴ τεκνοποιίας οὕτω τἀναντία γνοὺς τοῖς ἄλλοις 10
εἴ τι διαφέροντας καὶ κατὰ μέγεθος καὶ κατ᾽ ἰσχὺν ἄνδρας τῇ Σπάρτῃ ἀπετέλεσεν, ὁ βουλόμενος ἐπισκοπείτω.

II.

Ἐγὼ μέντοι, ἐπεὶ καὶ περὶ γενέσεως ἐξήγημαι, βού- 1
λομαι καὶ τὴν παιδείαν ἑκατέρων σαφηνίσαι. τῶν μὲν

---

2 sqq. cf. PLUTARCH. Lyc. 15 (I p. 96, 15—22) ἐξῆν μὲν γὰρ ἀνδρὶ πρεσβυτέρῳ νέας γυναικός, εἰ δή τινα τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀσπάσαιτο νέων καὶ δοκιμάσειεν, εἰσαγαγεῖν παρ᾽ αὐτὴν καὶ πλήσαντα γενναίου σπέρματος ἴδιον αὐτοῖς ποιήσασθαι τὸ γεννηθέν. ἐξῆν δὲ πάλιν ἀνδρὶ χρηστῷ τῶν εὐτέκνων τινὰ καὶ σωφρόνων θαυμάσαντι γυναικῶν ἑτέρῳ γεγαμημένην πεῖσαι τὸν ἄνδρα συνελθεῖν κτλ.

1 συμφέρειν Cobet 726 ‖ εὐγενείᾳ C Stob. ‖ 3 φυλάττοντας ς Stob. ‖ μάλιστα φυλ. Stob.[A] ‖ 4 τούτοις Stob.[A] ‖ πρεσβύτῃ α Stob. πρεσβυτάτῳ β ‖ 5 καὶ σῶμα καὶ ψ. Stob. ‖ τούτου Stob. ‖ ἀπαγαγομένῳ sive —ου Stob., unde ἐπαγαγομένῳ Hense ‖ 7 τοῦτο A B ς Stob. τούτῳ cett. ‖ 8 νόμιμον Stob. νόμον cett. ‖ ἥντιν᾽ M ‖ ἂν om. ς del. Schneid. ‖ 9 ποιεῖσθαι Stob. ‖ 10. 11 αἱ μὲν — οἱ δὲ Stob. ‖ 12 λαμβάνειν Stob. ‖ τοῦ om. Stob. ‖ 13 κοινωνήσουσι Stob. ‖ 14 δὴ om. Stob.[A] ‖ τοὺς ἄλλους Stob.[A] ubi distinguitur post γνοὺς ‖ 15 καὶ μέγ. καὶ ἰσχὺν Stob. ‖ 16 σκοπείτω Stob. ‖ 17 ἐγὼ — ἐξήγημαι om. Stob. suspecta videntur Dindorfio qui γενέσεως parum apte pro τεκνοποιίας dictum esse opinatur ‖ 18 καὶ] δὲ καὶ Stob. ‖ ἑκατέρων om. Stob.

*τοίνυν ἄλλων Ἑλλήνων οἱ φάσκοντες κάλλιστα τοὺς υἱεῖς
παιδεύειν, ἐπειδὰν τάχιστα αὐτοῖς οἱ παῖδες τὰ λεγόμενα
συνιῶσιν, εὐθὺς μὲν ἐπ᾽ αὐτοῖς παιδαγωγοὺς θεράποντας
ἐφιστᾶσιν, εὐθὺς δὲ πέμπουσιν εἰς διδασκάλων μαθησο-
μένους καὶ γράμματα καὶ μουσικὴν καὶ τὰ ἐν παλαίστρᾳ.
πρὸς δὲ τούτοις τῶν παίδων πόδας μὲν ὑποδήμασιν ἁπα-
λύνουσι, σώματα δὲ ἱματίων μεταβολαῖς διαθρύπτουσι·*
2 *σίτου γε μὴν αὐτοῖς γαστέρα μέτρον νομίζουσιν. ὁ δέ γε
Λυκοῦργος ἀντὶ μὲν τοῦ ἰδίᾳ ἕκαστον παιδαγωγοὺς δού-
λους ἐφιστάναι ἄνδρα ἐπέστησε κρατεῖν αὐτῶν ἐξ ὧνπερ
αἱ μέγισται ἀρχαὶ καθίστανται, ὃς δὴ καὶ παιδονόμος
καλεῖται. τοῦτον δὲ κύριον ἐποίησε καὶ ἁθροίζειν τοὺς
παῖδας καὶ ἐπισκοποῦντα, εἴ τις ῥᾳδιουργοίη, ἰσχυρῶς
κολάζειν. ἔδωκε δ᾽ αὐτῷ καὶ τῶν ἡβώντων μαστιγοφό-
ρους, ὅπως τιμωροῖεν ὅτε δέοι· ὥστε πολλὴν μὲν αἰδῶ,*
3 *πολλὴν δὲ πειθὼ ἐκεῖ συμπαρεῖναι. ἀντί γε μὴν τοῦ
ἁπαλύνειν τοὺς πόδας ὑποδήμασιν ἔταξεν ἀνυποδησίᾳ
κρατύνειν, νομίζων, εἰ τοῦτ᾽ ἀσκήσειαν, πολὺ μὲν ῥᾷον
ἂν ὀρθιάδε ἐκβαίνειν, ἀσφαλέστερον δὲ πρανῆ καταβαίνειν,
καὶ πηδῆσαι δὲ καὶ ἀναθορεῖν καὶ δραμεῖν θᾶττον*

---

8 *ὁ δὲ* — 6, 13. 14 *ὑπηρετοῦντα* Stob. l. c. (p. 176, 13—177, 24). 16 sqq. exc. Plut. Lyc. 16 (p. 98, 27—99, 1) *διὸ καὶ τῆς ἡλικίας προερχομένης ἐπέτεινον αὐτῶν τὴν ἄσκησιν, ἐν χρῷ τε κείροντες καὶ βαδίζειν ἀνυποδήτους παίζειν τε γυμνοὺς ὡς τὰ πολλὰ συνεθίζοντες. γενόμενοι δὲ δωδεκαετεῖς ἄνευ χιτῶνος ἤδη διετέλουν, ἓν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνοντες, αὐχμηροὶ τὰ σώματα καὶ λουτρῶν καὶ ἀλειμμάτων ἄπειροι κτλ.*

3 *ξυνιῶσιν* M ‖ *εὐθὺ* AMς ‖ 8 *δέ γε* cum V[3] scripsi *γὰρ* Stob. *δὲ* cett. ‖ 9 *ἕκαστον* ς Schneid. *ἑκάστοις* (quod Stob.) vel *ἕκαστος* (suprascr. *ν* G) codd. ‖ 10 *ἄνδρας* Stob. ‖ 11 *ὃ* Stob. ‖ 12 *ἁθροίζειν*] *καθίζειν* Stob. ‖ 13 *ἰσχυρῶς* om. Stob. ‖ 14 *ἔδωκε δ᾽ α* Stob. *ἔδωκεν β* ‖ 15 *ὁπότε* B C, alt. *ο* eras. A *ὅτι* Stob. ‖ *ὡς* Stob. ‖ 18 *τοῦτο* Stob. ‖ *ἀσκήσαιεν* Stob. ‖ 19 *ὀρθιάδε* Schneid. *ὄρθια δὴ εὖ* A[2]B|C *ὄρθια δὲ* vel *ὄρθια* (quod Castalio) cett. ‖ *ἐκβαίνειν* Stob. ‖ *ἀναβαίνειν* Castalio ‖ *ἀσφαλέστερον—καταβαίνειν* om. Stob. ‖ 20 *δὲ* om. Mς ‖ *ἀνθορεῖν* codd. praeter *α*, Stob.

ἀνυπόδητον, εἰ ἠσκηκὼς εἴη τοὺς πόδας, ἢ ὑποδεδεμένον.
καὶ ἀντί γε τοῦ ἱματίοις διαθρύπτεσθαι ἐνόμισεν ἑνὶ 4
ἱματίῳ δι' ἔτους προσεθίζεσθαι, [νομίζων οὕτως καὶ
πρὸς ψύχη καὶ πρὸς θάλπη ἄμεινον ἂν παρεσκευάσθαι].
σῖτόν γε μὴν ἔταξε τοσοῦτον ἔχοντα συμβολεύειν τὸν 5
εἴρενα, ὡς ὑπὸ πλησμονῆς μὲν μήποτε βαρύνεσθαι, τοῦ
δὲ ἐνδεεστέρως διάγειν μὴ ἀπείρως ἔχειν, [νομίζων τοὺς
οὕτω παιδευομένους μᾶλλον μὲν ἂν δύνασθαι, εἰ δεήσειεν,
ἀσιτήσαντας ἐπιπονῆσαι, μᾶλλον δ' ἄν, εἰ παραγγελθείη,
ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σίτου πλείω χρόνον ἐπιταθῆναι, ἧττον
δ' ἂν ὄψου δεῖσθαι, εὐχερέστερον δὲ πρὸς πᾶν ἔχειν
βρῶμα καὶ] ὑγιεινοτέρως δ' ἂν διάγειν, καὶ εἰς μῆκος δ' 6
ἂν αὐξάνεσθαι τὴν ῥαδινὰ τὰ σώματα ποιοῦσαν τροφὴν
μᾶλλον συλλαμβάνειν ἡγήσατο ἢ τὴν διαπλατύνουσαν τῷ
σίτῳ. ὡς δὲ μὴ ὑπὸ λιμοῦ ἄγαν αὖ πιέζοιντο, ἀπρα-

2. 3 ἑνὶ ἱματίῳ] Cf. Anonym. in Arist. Eth. Nic. Δ 13 [XX 200, 12 ed. Acad. Ber.] *οἷον ἡ τῶν Λακώνων ἐσθὴς εὐτελὴς ἄγαν ἱστορεῖται Ξενοφῶντι.*

1 *ἀνυπόδητον — ὑποδεδ.* om. Stob.; recte uncis includit v. Herwerden (*Rev. de phil.* IV 17 sqq.) ‖ *ἀνυπόδετον* s. *ἀνυποδέτων* ABM ς ⟨τὸν⟩ *ἀνυπ.* Cobet 726 ‖ *ἀνυπόδητόν* ⟨*τινα*⟩ K. Schenkl. (*Bursians Jahresb.* 1888, 54 p. 109 sqq.) ‖ comma *εἰ — πόδας* spurium putat Schneid., ex praeced. *εἰ τοῦτ' ἀσκήσειαν* ortum ‖ ⟨*τὸν*⟩ *ὑποδ.* Cobet 726 ‖ 2 *καὶ — γε*] *ἀντὶ δὲ* Stob. Herwerden ‖ *ἐνόμισε* Stob. *ἐνόμιζεν* α ‖ *ἑνὶ ἱμ.*] *δερματίῳ* Stob. ‖ 3. 4 *νομίζων — παρεσκ.* om. Stob., ipse delevi ‖ 4 *παρεσκ.* Cobet 725 *παρασκευάσασθαι* libri ‖ 5 *ἔταξε* om. Stob. ‖ *ἔχειν* Stob. ‖ *συμβολεύειν* ς *συνεβούλευεν* Stob. *συμβουλεύειν* cett. ‖ 5. 6 *τὸν εἴρενα* om. Stob. ‖ 6 *εἴρενα* Schneid.: *ἄρρενα* ‖ *οὔποτε* M Stob.[A] ‖ 7 *νομίζων* — 12 *βρῶμα καὶ* om. Stob., ipse delevi ‖ 9 *ἐπιπ.*] *ἔτι πονῆσαι* Hutchinson ‖ 10 *ἀποτραφῆναι* Herwerden ‖ 11 *πᾶν* ⟨*ἂν*⟩ Cobet 725 ‖ 12 ⟨*εἰς τὸ*⟩ *ὑγιειν.* Weiske ‖ 12—14 *καὶ εἰς μῆκος δ' ἂν αὐξάνεσθαι* ⟨*ᾤετο καὶ εὐειδεστέρους* (vel *καλλίους*) *γίγνεσθαι, πρὸς ἀμφότερα*⟩ *τὴν ῥαδινὰ τὰ σώματα ποιοῦσαν τροφὴν μᾶλλον συλλαμβάνειν ἡγησάμενος ἢ τὴν διαπλατύνουσαν κτλ.* coni. Dindorf ‖ 12 ⟨*εἰς τὸ*⟩ *εἰς* Weiske et Riemann (*Rev. de phil.* VII 2), qui *ἂν* secludit ‖ 12. 13 *δ' ἂν* Stob., *ἂν* cett., *ἂν* Morus ‖ 13 *αὐξάνεσθαι* secludendum putat Diels ‖ ⟨*πρὸς γὰρ ῥώμην τε καὶ τάχος*⟩ vel ⟨*εἰς γὰρ ἰσχύν τε καὶ τάχος*⟩ *τὴν ῥαδινὰ κτλ.* Cobet 727 ‖ 14 *ἡγησάμενος* Stob. ‖ *διαπλάττουσαν* Stob.

γμόνως μὲν αὐτοῖς οὐκ ἔδωκε λαμβάνειν ὧν ἂν προσδέωνται, κλέπτειν δ' ἐφῆκεν ἔστιν ἃ τῷ λιμῷ ἐπικουροῦντας.
7 καὶ ὡς μὲν οὐκ ἀπορῶν ὅ, τι δοίη ἐφῆκεν αὐτοῖς γε μηχανᾶσθαι τὴν τροφήν, οὐδένα οἶμαι τοῦτο ἀγνοεῖν· δῆλον δ' ὅτι τὸν μέλλοντα κλωπεύειν καὶ νυκτὸς ἀγρυπνεῖν δεῖ καὶ μεθ' ἡμέραν ἀπατᾶν καὶ ἐνεδρεύειν, καὶ κατασκόπους δὲ ἑτοιμάζειν τὸν μέλλοντά τι λήψεσθαι. ταῦτα οὖν δὴ πάντα [δῆλον ὅτι] μηχανικωτέρους τῶν ἐπιτηδείων βουλόμενος τοὺς παῖδας ποιεῖν καὶ πολεμι-
8 κωτέρους οὕτως ἐπαίδευσεν. εἴποι δ' ἂν οὖν τις, τί δῆτα, εἴπερ τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζε, πολλὰς πληγὰς ἐπέβαλε τῷ ἁλισκομένῳ; ὅτι, φημὶ ἐγώ, καὶ τἆλλα, ὅσα ἄνθρωποι διδάσκουσι, κολάζουσι τὸν μὴ καλῶς ὑπηρετοῦντα. κἀκεῖνοι οὖν τοὺς ἁλισκομένους ὡς κακῶς
9 κλέπτοντας τιμωροῦνται. καὶ ὡς πλείστους δὴ ἁρπάσαι τυροὺς παρ' Ὀρθίας καλὸν θεὶς μαστιγοῦν τούτους ἄλλοις ἐπέταξε, τοῦτο δὴ δηλῶσαι καὶ ἐν τούτῳ βουλόμενος, ὅτι ἔστιν ὀλίγον χρόνον ἀλγήσαντα πολὺν χρόνον εὐδοκιμοῦντα εὐφραίνεσθαι. δηλοῦται δὲ ἐν τούτῳ, ὅτι καὶ ὅπου τάχους δεῖ ὁ βλακεύων ἐλάχιστα μὲν ὠφελεῖται,
10 πλεῖστα δὲ πράγματα λαμβάνει. ὅπως δὲ μηδ' εἰ ὁ παιδονόμος ἀπέλθοι, ἔρημοί ποτε οἱ παῖδες εἶεν ἄρχοντος, ἐποίησε τὸν ἀεὶ παρόντα τῶν πολιτῶν κύριον εἶναι καὶ ἐπιτάττειν τοῖς παισὶν ὅ, τι [ἂν] ἀγαθὸν δοκοίη

---

21 ὅπως — 7, 1 ἁμαρτάνοιεν Stob. l. c. (p. 177, 26—30).

1 οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς Stob. ‖ ἂν om. Stob. ‖ δέωνται codd. praet. α προσδέονται Stob. ‖ 2 δὲ Stob. ‖ 2—4 ἔστιν ἃ — ἀγνοεῖν om. Stob. ‖ 3 γε] τὸ Weiske ‖ 4 τοῦτ' M ‖ 7 κατασκοπὰς Herwerden ‖ τόν ⟨γε⟩ Schneid. ‖ 8 δὴ om. Stob. ‖ δῆλον ὅτι uncis includit Diels ‖ δηλονότι πάντα Stob. ‖ 10 ἐπαίδευεν Stob. ‖ 10. 11 εἴποι — ἐνόμιζε om. Stob. ‖ 11 πολλὰς δὲ Stob. ‖ 12 ἐπέβαλε C ς ἐπέβαλλε (quod, vel ἐπέβαλλεν, Stobaei libri) vel ὑπέβαλε cett. ‖ 17 ἐπέταξεν Cς ‖ δὴ om. α δὲ ς ‖ ⟨καὶ⟩ ὅτι K. Schenkl. ‖ 19 δηλοῦται—21 λαμβάνειν vitiosa et al. loco pertinere vid. Weisk. ‖ 19 δὲ del. Löw. ‖ καὶ del. Löw. ‖ post καὶ ex v. 19 transp. δὲ Weiske ‖ 21 μηδ' εἰ] μὴ ἐὰν Stob. ‖ 21. 22 εἰ—ποτε] εἴ ποτε — ἔρημοι Cobet 728 ‖ 23 αἰεὶ Stob. ‖ 24 ὅ, τι] εἴ τι Stob. ‖ ἂν (om. ς Stob.) del. Saupp. ‖ δοκῇ Dind.

εἶναι καὶ κολάζειν, εἴ τι ἁμαρτάνοιεν. τοῦτο δὲ ποιήσας
διέπραξε καὶ αἰδημονεστέρους εἶναι τοὺς παῖδας· οὐδὲν
γὰρ οὕτως αἰδοῦνται οὔτε παῖδες οὔτε ἄνδρες ὡς τοὺς
ἄρχοντας. ὡς δὲ καὶ εἴ ποτε μηδεὶς τύχοι ἀνὴρ παρών, 11
μηδ' ὡς ἔρημοι οἱ παῖδες ἄρχοντος εἶεν, ἔθηκε τῆς ἴλης
ἑκάστης τὸν τορώτατον τῶν εἰρένων ἄρχειν· ὥστε οὐ-
δέποτε ἐκεῖ οἱ παῖδες ἔρημοι ἄρχοντός εἰσι.

Λεκτέον δέ μοι δοκεῖ εἶναι καὶ περὶ τῶν παιδικῶν 12
ἐρώτων· ἔστι γάρ τοι καὶ τοῦτο πρὸς παιδείαν. οἱ μὲν
τοίνυν ἄλλοι Ἕλληνες ἢ ὥσπερ Βοιωτοὶ ἀνὴρ καὶ παῖς
συζυγέντες ὁμιλοῦσιν ἢ ὥσπερ Ἠλεῖοι διὰ χαρίτων τῇ
ὥρᾳ χρῶνται· εἰσὶ δὲ καὶ οἳ παντάπασι τοῦ διαλέγεσθαι
τοὺς ἐραστὰς εἴργουσιν ἀπὸ τῶν παίδων. ὁ δὲ Λυκοῦργος 13
ἐναντία καὶ τούτοις πᾶσι γνοὺς εἰ μέν τις αὐτὸς ὢν οἷον
δεῖ ἀγασθεὶς ψυχὴν παιδὸς πειρῷτο ἄμεμπτον φίλον ἀπο-
τελέσασθαι καὶ συνεῖναι, ἐπῄνει καὶ καλλίστην παιδείαν
ταύτην ἐνόμιζεν· εἰ δέ τις παιδὸς σώματος ὀρεγόμενος
φανείη, αἴσχιστον τοῦτο θεὶς ἐποίησεν ἐν Λακεδαίμονι
μηδὲν ἧττον ἐραστὰς παιδικῶν ἀπέχεσθαι ἢ γονεῖς παί-
δων ἢ καὶ ἀδελφοὶ ἀδελφῶν εἰς ἀφροδίσια ἀπέχονται.
τὸ μέντοι ταῦτα ἀπιστεῖσθαι ὑπό τινων οὐ θαυμάζω·
ἐν πολλαῖς γὰρ τῶν πόλεων οἱ νόμοι οὐκ ἐναντιοῦνται 14
ταῖς πρὸς τοὺς παῖδας ἐπιθυμίαις. ἡ μὲν δὴ παιδεία
εἴρηται ἥ τε Λακωνικὴ καὶ ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· ἐξ
ὁποτέρας δ' αὐτῶν καὶ εὐπειθέστεροι καὶ αἰδημονέστεροι
καὶ ὧν δεῖ ἐγκρατέστεροι ἄνδρες ἀποτελοῦνται, ὁ βουλό-
μενος καὶ ταῦτα ἐπισκοπείσθω.

III.

Ὅταν γε μὴν ἐκ παίδων εἰς τὸ μειρακιοῦσθαι ἐκ- 1
βαίνωσι, τηνικαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι παύουσι μὲν ἀπὸ
παιδαγωγῶν, παύουσι δὲ ἀπὸ διδασκάλων, ἄρχουσι δὲ

---

6 εἰρένων Cragius: ἀρρένων ‖ 9 τοι M τι cett. ‖ 18 ἐν] ἂν ς ‖ 19 παιδικῶν] παιδίσκων Haas ‖ 21 μὲν τοιαῦτα AM μέντοι ταῦτα (in mg. δὴ) C μέντοι αὐτὰ B ‖ 28 εἰς — μειρακιοῦσθαι del. Cobet 728 ‖ 30 δὲ prius] δὲ καὶ ς.

οὐδένες ἔτι αὐτῶν, ἀλλ᾽ αὐτονόμους ἀφιᾶσιν· ὁ δὲ
2 Λυκοῦργος καὶ τούτων τἀναντία ἔγνω. καταμαθὼν γὰρ
τοῖς τηλικούτοις μέγιστον μὲν φρόνημα ἐμφυόμενον,
μάλιστα δὲ ὕβριν ἐπιπολάζουσαν, ἰσχυροτάτας δὲ ἐπι-
θυμίας τῶν ἡδονῶν παρισταμένας, τηνικαῦτα πλείστους
μὲν πόνους αὐτοῖς ἐπέβαλε, πλείστην δὲ ἀσχολίαν ἐμη-
3 χανήσατο. ἐπιθεὶς δὲ καὶ εἴ τις ταῦτα φύγοι, μηδενὸς
ἔτι τῶν καλῶν τυγχάνειν, ἐποίησε μὴ μόνον τοὺς ἐκ
δημοσίου ἀλλὰ καὶ τοὺς κηδομένους ἑκάστων ἐπιμελεῖσθαι,
ὡς μὴ ἀποδειλιάσαντες ἀδόκιμοι παντάπασιν ἐν τῇ πόλει
4 γένοιντο. πρὸς δὲ τούτοις τὸ αἰδεῖσθαι ἰσχυρῶς ἐμφῦσαι
βουλόμενος αὐτοῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπέταξεν ἐντὸς μὲν
τοῦ ἱματίου τὼ χεῖρε ἔχειν, σιγῇ δὲ πορεύεσθαι, περι-
βλέπειν δὲ μηδαμοῖ, ἀλλ᾽ αὐτὰ τὰ πρὸ τῶν ποδῶν ὁρᾶν.
ἔνθα δὴ καὶ δῆλον γεγένηται, ὅτι τὸ ἄρρεν φῦλον καὶ
εἰς τὸ σωφρονεῖν ἰσχυρότερόν ἐστι τῆς θηλείας φύσεως.
5 ἐκείνων γοῦν ἧττον μὲν ἂν φωνὴν ἀκούσαις ἢ τῶν
λιθίνων, ἧττον δ᾽ ἂν ὄμματα [μετα]στρέψαις ἢ τῶν

11 πρὸς δὲ τούτοις — 9, 6 ἐσπούδασε Stob. l. c. (p. 177, 31—178, 12). 17—9, 2 [Longinus] de subl. 4, 4 p. 8 Vahlen: τί δεῖ περὶ Τιμαίου λέγειν, ὅπου γε καὶ οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι, Ξενοφῶντα λέγω καὶ Πλάτωνα, καίτοι γ᾽ ἐκ τῆς Σωκράτους ὄντες παλαίστρας, ὅμως διὰ τὰ οὕτως μικροχαρῆ ἑαυτῶν ποτε ἐπιλανθάνονται; ὁ μέν γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων γράφει πολιτείᾳ· ἐκείνων μὲν γοῦν — τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρθένων. Ἀμφικράτει, καὶ οὐ Ξενοφῶντι, ἔπρεπε τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κόρας λέγειν παρθένους αἰδήμονας κτλ.

6 ὑπέβαλε M hoc vel ὑπέβαλλε ς ‖ 9 ⟨ἰδίᾳ⟩ κηδ. dubitanter Dind. ‖ 10 μηδὲ V^3 ‖ 11 τό τε Stob. ‖ ἐμφῦσαι Stob. ἐμφυῶσαι Mς ἐμφυσιῶσαι cett. ‖ 12 ἐπέδειξεν Stob. ‖ 13. 14 περιόπτειν (περιωπεῖν Diels) Stob. ‖ 14 μηδαμοῖ ς μηδαμῶς Stob. μηδαμοῦ s. μηδαμῇ cett. ‖ αὐτὰ om. V^3 ‖ τῶν om. Stob. ‖ 16 σῶφρον Stob. ‖ τῆς Heindorf: τῶν τῆς codd. τῆς τῶν Stob. ‖ θηλειῶν Stob. ‖ 17 ὡς ἐκείνων Stob., ὡς ut ex dittographia natum del. Hense ‖ γοῦν] μὲν γοῦν [Long.] de Subl. 4, 4 ‖ ἀκούσαις] ἣν ἀκοῦσαι Stob., corruptum propter syllabam ην male iteratam monet Hense ‖ 18 δ᾽ ἂν] δὲ Stob. ‖ στρέψαις cum [Long.] scribo, μεταστρέψαις Xen. libri [μετα — ex ὄμματα ortum suspicor] στρεψάντων Stob. ‘crediderim στρέψαις αὐτῶν fuisse in Stobaeo, sed αὐτῶν profectum ex interpolatione’ Hense.

χαλκῶν, αἰδημονεστέρους δ' ἂν αὐτοὺς ἡγήσαιο καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς θαλάμοις παρθένων. καὶ ἐπειδὰν εἰς τὸ φιλίτιόν γε ἀφίκωνται, ἀγαπητὸν αὐτῶν καὶ τὸ ἐρωτηθὲν ἀκοῦσαι. καὶ τῶν μὲν αὖ παιδίσκων οὕτως ἐπεμελήθη.

IV.

Περί γε μὴν τῶν ἡβώντων πολὺ μάλιστα ἐσπούδασε, 1
νομίζων τούτους, εἰ γένοιντο οἵους δεῖ, πλεῖστον ῥέπειν
ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν τῇ πόλει. ὁρῶν οὖν, οἷς ἂν μάλιστα 2
φιλονικία ἐγγένηται, τούτων καὶ χοροὺς ἀξιακροατοτάτους
γιγνομένους καὶ γυμνικοὺς ἀγῶνας ἀξιοθεατοτάτους, ἐνό-
μιζεν, εἰ καὶ τοὺς ἡβῶντας συμβάλλοι εἰς ἔριν περὶ ἀρε-
τῆς, οὕτως ἂν καὶ τούτους ἐπὶ πλεῖστον ἀφικνεῖσθαι
ἀνδραγαθίας. ὡς οὖν τούτους αὖ συνέβαλεν, ἐξηγήσομαι.
αἱροῦνται τοίνυν αὐτῶν οἱ ἔφοροι ἐκ τῶν ἀκμαζόντων 3
τρεῖς ἄνδρας· οὗτοι δὲ ἱππαγρέται καλοῦνται. τούτων
δ' ἕκαστος ἄνδρας ἑκατὸν καταλέγει, διασαφηνίζων, ὅτου
ἕνεκα τοὺς μὲν προτιμᾷ, τοὺς δὲ ἀποδοκιμάζει. οἱ οὖν 4
μὴ τυγχάνοντες τῶν καλῶν πολεμοῦσι τοῖς τε ἀποστεί-
λασιν αὐτοὺς καὶ τοῖς αἱρεθεῖσιν ἀνθ' αὐτῶν, καὶ παρα-
φυλάττουσιν ἀλλήλους, ἐάν τι παρὰ τὰ καλὰ νομιζόμενα
ῥᾳδιουργῶσι.

Καὶ αὕτη δὴ γίγνεται ἡ θεοφιλεστάτη τε καὶ πολιτι- 5
κωτάτη ἔρις, ἐν ᾗ ἀποδέδεικται μὲν ἃ δεῖ ποιεῖν τὸν
ἀγαθόν, χωρὶς δ' ἑκάτεροι ἀσκοῦσιν, ὅπως ἀεὶ κράτιστοι
ἔσονται, ἐὰν δέ τι δέῃ, καθ' ἕνα ἀρήξουσι τῇ πόλει

---

13 ὡς οὖν — 19 ἀνθ' αὐτῶν Stob. l. c. (p. 178, 14—21).

2 θαλάμοις] ὀφθαλμοῖς [Long.] 4, 4 Stob. ‖ ἐπεὶ Stob. ‖ 3 γε om. Stob. ‖ 4. 5 καὶ τῶν — ἐπεμ. om. Stob. suspecta vid. Dind. ‖ 4 παιδίσκων Haas: παιδικῶν ‖ 6 τῶν ἤδη Stob. ‖ ἐσπούδασεν ς Stob. ‖ 9 φιλονικίᾳ ς φιλονεικίᾳ cett. ‖ 11 συμβάλοι Mς ‖ 13 συνέβαλλεν ς Stob. ‖ 14 οἱ ἐφ. αὐτῶν Stob. ‖ 15 ἱππαγρίται Stob. ‖ 16 δὲ ς Stob. ‖ ἄνδρα ς Stob. ‖ ἑκατὸν] ἕκαστον ς Stob. ‖ 17 δ' Stob. ‖ 18 τε G Stob. μὴ cett. τε μὴ Haas ‖ 19 ἀνθ' libri exc. ABς qui ἀμφ' et C, Stob. qui ἀντ' ‖ αὐτῶν ας Stob. ‖ 22 ἡ del. Hertlein (N. Jahrbb. 78 p. 214).

6 παντὶ σθένει [ἄν]. ἀνάγκη δ' αὐτοῖς καὶ εὐεξίας ἐπι-
μελεῖσθαι. καὶ γὰρ πυκτεύουσι διὰ τὴν ἔριν ὅπου ἂν
συμβάλωσι· διαλύειν μέντοι τοὺς μαχομένους πᾶς ὁ
παραγενόμενος κύριος. ἢν δέ τις ἀπειθῇ τῷ διαλύοντι,
ἄγει αὐτὸν ὁ παιδονόμος ἐπὶ τοὺς ἐφόρους· οἱ δὲ
ζημιοῦσι μεγαλείως, καθιστάναι βουλόμενοι εἰς τὸ μή-
ποτε ὀργὴν τοῦ μὴ πείθεσθαι τοῖς νόμοις κρατῆσαι.
7 τοῖς γε μὴν τὴν ἡβητικὴν ἡλικίαν πεπερακόσιν, ἐξ ὧν
ἤδη καὶ αἱ μέγισται ἀρχαὶ καθίστανται, οἱ μὲν ἄλλοι
Ἕλληνες ἀφελόντες αὐτῶν τὸ ἰσχύος ἔτι ἐπιμελεῖσθαι
στρατεύεσθαι ὅμως αὐτοῖς ἐπιτάττουσιν, ὁ δὲ Λυκοῦργος
τοῖς τηλικούτοις νόμιμον ἐποίησε κάλλιστον εἶναι τὸ
θηρᾶν, εἰ μή τι δημόσιον κωλύοι, ὅπως δύναιντο καὶ
οὗτοι μηδὲν ἧττον τῶν ἡβώντων στρατιωτικοὺς πόνους
ὑποφέρειν.

V.

1 Ἃ μὲν οὖν ἑκάστῃ ἡλικίᾳ ἐνομοθέτησεν ὁ Λυκοῦργος
ἐπιτηδεύματα, σχεδὸν εἴρηται· οἵαν δὲ καὶ πᾶσι δίαιταν
2 κατεσκεύασε, νῦν πειράσομαι διηγεῖσθαι. Λυκοῦργος
τοίνυν παραλαβὼν τοὺς Σπαρτιάτας ὥσπερ τοὺς ἄλλους
Ἕλληνας οἴκοι σκηνοῦντας, γνοὺς ἐν τούτοις πλεῖστα
ῥᾳδιουργεῖσθαι εἰς τὸ φανερὸν ἐξήγαγε τὰ συσκήνια,
οὕτως ἡγούμενος ἥκιστ' ἂν παραβαίνεσθαι τὰ προστατ-
3 τόμενα. καὶ σῖτόν τε ἔταξεν αὐτοῖς, ὡς μήτε ὑπερ-
πληροῦσθαι μήτε ἐνδεεῖς γίγνεσθαι. πολλὰ δὲ καὶ παρά-

---

3 διαλύειν — 4 κύριος Stob. l. c. (p. 178, 22. 23). 8 τοῖς γε μὴν — 15 ὑποφέρειν Stob. l. c. (p. 178, 24—29).

1 ἂν del. Steph. ‖ 3 συμβάλλωσι B C ς ‖ διαλύει A 1 ς ‖ 4 παραγιγνόμενος Stob. ‖ 6 μεγάλως M ‖ εἰς del. Weiske ‖ 7 τοῦ] τὸ Hermann ‖ 8 πεπρακόσιν A B M ς ‖ 9—11 οἱ μὲν ἄλλοι — ἐπιτάττουσιν om. Stob. ‖ 11 δὲ om. Stob. ‖ 12 τοῖς τηλ. om. Stob. τοῖς τοιούτοις V[3] ‖ 13 δύναιντο—14 οὗτοι] καὶ οὗτοι δύνωνται Stob. ‖ 20 τούτῳ Cobet 729 ‖ πλεῖστα C M 2 πλείστους cett. ‖ 23 τε] γε Steph. δὲ Heindorf ‖ αὐτοῖς ⟨τοσοῦτον⟩ ὥστε Cobet 729.

λογα γίγνεται ἀπὸ τῶν ἀγρευομένων· οἱ δὲ πλούσιοι
ἔστιν ὅτε καὶ ἄρτον ἀντιπαραβάλλουσιν· ὥστε οὔτε
ἔρημός ποτε ἡ τράπεζα βρωτῶν γίγνεται, ἔστ' ἂν διασκη-
νῶσιν, οὔτε πολυδάπανος. καὶ μὴν τοῦ πότου ἀπο- 4
παύσας τὰς οὐκ ἀναγκαίας πόσεις, αἳ σφάλλουσι μὲν
σώματα, σφάλλουσι δὲ γνώμας, ἐφῆκεν ὁπότε διψῴη
ἕκαστος πίνειν, οὕτω νομίζων ἀβλαβέστατόν τε καὶ
ἥδιστον ποτὸν γίγνεσθαι. οὕτω γε μὴν συσκηνούντων
πῶς ἄν τις ἢ ὑπὸ λιχνείας ἢ οἰνοφλυγίας ἢ αὑτὸν ἢ
οἶκον διαφθείρειε; καὶ γὰρ δὴ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πό- 5
λεσιν ὡς τὸ πολὺ οἱ ἥλικες ἀλλήλοις σύνεισι, μεθ' ὧνπερ
καὶ ἐλαχίστη αἰδὼς παραγίγνεται· ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐν τῇ
Σπάρτῃ †ἀνέμιξε παιδεύεσθαι τὰ πολλὰ τοὺς νεωτέρους
ὑπὸ τῆς τῶν γεραιτέρων ἐμπειρίας. καὶ γὰρ δὴ ἐπιχώ- 6
ριον ἐν τοῖς φιλιτίοις λέγεσθαι ὅ,τι ἂν καλῶς τις ἐν
τῇ πόλει ποιήσῃ· ὥστ' ἐκεῖ ἥκιστα μὲν ὕβριν, ἥκιστα
δὲ παροινίαν, ἥκιστα δὲ αἰσχρουργίαν καὶ αἰσχρολογίαν
ἐγγίγνεσθαι. ἀγαθά γε μὴν ἀπεργάζεται καὶ τάδε ἡ 7
ἔξω σίτησις· περιπατεῖν τε γὰρ ἀναγκάζονται ἐν τῇ
οἴκαδε ἀφόδῳ καὶ μὴν τὸ ὑπὸ οἴνου μὴ σφάλλεσθαι
ἐπιμελεῖσθαι, εἰδότες ὅτι οὐκ ἔνθαπερ ἐδείπνουν κατα-

---

1 Athen. IV p. 141 ‘ Σφαῖρος δ' ἐν τρίτῳ Λακωνικῆς πολιτείας γράφει [FHG III 20]· φέρουσι δὲ καὶ ἐπάϊκλα αὐτοῖς οἱ φιδῖται· καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ' αὐτῶν ἐνίοτε οἱ πολλοί, οὐ μὴν ἀλλ' οἵ γε πλούσιοι καὶ ἄρτον καὶ ὧν ἂν ὥρα ἐκ τῶν ἀγρῶν ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν, νομίζοντες καὶ τὸ πλείονα τῶν ἱκανῶν, παρασκευάζειν περιττὸν εἶναι, μὴ μέλλοντά γε προσφέρεσθαι.’

1 ἀργευομένων AMς ‖ 2 ἄρτον Canterus Nov. Lect. 3, 7 ex Athenaeo: ἀργὸν ‖ 4 ποτοῦ ABMς ‖ 9 αὐτὸν ABM2ς ‖ 10 διαφθείρειενα Mς ‖ 13 ἀνέμιξε] ἐνόμισε Dind. ἀν. ⟨τὰς ἡλικίας ὥστε⟩ π. Schneid. ἀν. ⟨βουλόμενος⟩ Richards (*Class. Rev.* XI 237), ἀν. ⟨νομίζων⟩ K. Schenkl (*Festschrift f. O. Benndorf*, p. 27), ἐπέδειξε suspicor fuisse, in ἀνέμειξε corruptum ‖ 16 ὥστε ς ‖ 20 καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ οἴνου [μὴ] Herwerden ‖ μὴν om. C del. Schneid. ‖ 21 εἰδότες (D?) Weiske εἰδότας cett. ‖ 21—12, 1 καταμένουσι α.

μενοῦσι· καὶ τῇ ὄρφνῃ ὅσα ἡμέρᾳ χρηστέον· οὐδὲ γὰρ ὑπὸ φανοῦ τὸν ἔτι ἔμφρουρον ἔξεστι πορεύεσθαι.

8 Καταμαθὼν γε μὴν ὁ Λυκοῦργος καὶ ὅτι ἀπὸ τῶν ⟨αὐτῶν⟩ σίτων οἱ μὲν διαπονούμενοι εὔχροί τε καὶ εὔσαρκοι καὶ εὔρωστοί εἰσιν, οἱ δ' ἄπονοι πεφυσημένοι τε καὶ αἰσχροὶ καὶ ἀσθενεῖς ἀναφαίνονται, οὐδὲ τούτου ἠμέλησεν, ἀλλ' ἐννοῶν, ὅτι καὶ ὅταν αὐτός τις τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ φιλοπονῇ, ἀρκούντως τὸ σῶμα ἔχων ἀναφαίνεται, ἐπέταξε τὸν ἀεὶ πρεσβύτατον ἐν τῷ γυμνασίῳ ἑκάστων ἐπιμελεῖσθαι ὡς μήποτε αὐτοὶ ἐλάττους τῶν σιτίων
9 γίγνεσθαι. καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδ' ἐν τούτῳ σφαλῆναι δοκεῖ. οὐκ ἂν οὖν ῥᾳδίως γέ τις εὕροι Σπαρτιατῶν οὔτε ὑγιεινοτέρους οὔτε τοῖς σώμασι χρησιμωτέρους· ὁμοίως γὰρ ἀπό τε τῶν σκελῶν καὶ ἀπὸ χειρῶν καὶ ἀπὸ τραχήλου γυμνάζονται.

VI.

1 Ἐναντία γε μὴν ἔγνω καὶ τάδε τοῖς πλείστοις. ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις πόλεσι τῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος καὶ παίδων καὶ οἰκετῶν καὶ χρημάτων ἄρχουσιν· ὁ δὲ Λυκοῦργος κατασκευάσαι βουλόμενος, ὡς ἂν μηδὲν βλάπτοντες ἀπολαύοιέν τι οἱ πολῖται ἀλλήλων ἀγαθόν, ἐποίησε παίδων ἕκαστον ὁμοίως τῶν ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀλλοτρίων

---

2 ὑπὸ φανοῦ exc. Plutarch. Lyc. (p. 92, 10—13) *πιόντες δὲ μετρίως ἄπιασι δίχα λαμπάδος. οὐ γὰρ ἔξεστι πρὸς φῶς βαδίζειν, οὔτε ταύτην οὔτε ἄλλην ὁδόν, ὅπως ἐθίζωνται σκότους καὶ νυκτὸς εὐθαρσῶς καὶ ἀδεῶς ὁδεύειν.* 20. 21 *ἐποίησε παίδων* (praemissis v. *ὡσαύτως ὁ Λυκοῦργος*) — 13, 3 *βούλοιτο* Stob. l. c. (p. 178, 30—179, 2). 20. 21 exc. Plutarch. Lyc. 15 (p. 96, 24—27) *πρῶτον μὲν*

1 *γὰρ* om. V^3 ‖ 4 *αὐτῶν* add. Dobraeus Adv. I 137 ‖ *εὔχροι* Cobet 730: *εὔχροοι* ‖ 7 *τις* DZ *τι* cett. ‖ 8 ⟨*οὐκ*⟩ *ἀρκούντως* K. Schenkl. *ἀρκοῦν* Dind. *ἀρκούντως* ⟨*οὐ καλῶς*⟩ P. Verres (*De Silii Punicis*, Münster 1888) ‖ 9 *ἑκάστων* N, G. Hermann *ἑκάστῳ* cett. ‖ 10 *ὡς μήποτε δοκοῖεν ἧττους τῶν σ. γ.* Dind. *ὡς μήποτε* ⟨*καταρρᾳθυμοῖεν ὥστε*⟩ *αὐτοὶ ἐλάττους* K. Schenkl (*Festschr. f. O. Benndorf*) *τοῦ μήποτε αὐτοὺς ἐλ. τῶν συσσίτων γίγνεσθαι* vel *γίγνονται* [?] Löw. ‖ *αὐτοῦ* V^3 *αὐτοῖς* s. *αὐτοὺς* Haas del. Saupp. ‖ *ἐλάττω* s. *ἔλαττον* Haas ‖ 11 *γίγνωνται* Schneid. ‖ 12 *εὕροι γέ τις* V^3 ‖ 16 *μήν τ'* V^3 ‖ 18 post *παίδων* add. *καὶ γυναικῶν* V^3 ‖ 21 *παίδων* ⟨*μὲν*⟩ Haas ‖ *καὶ*] *τε καὶ* V^3.

ἄρχειν. ὅταν δέ τις εἰδῇ, ὅτι † οὗτοι πατέρες εἰσὶ τῶν 2
παίδων, ὧν αὐτὸς ἄρχει, ἀνάγκη οὕτως ἄρχειν, ὥσπερ
ἂν καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἄρχεσθαι βούλοιτο. ἢν δέ τις παῖς
ποτε πληγὰς λαβὼν ὑπ' ἄλλου κατείπῃ πρὸς τὸν πατέρα,
αἰσχρόν ἐστι μὴ οὐκ ἄλλας πληγὰς ἐμβάλλειν τῷ υἱεῖ.
οὕτω πιστεύουσιν ἀλλήλοις μηδὲν αἰσχρὸν προστάττειν
τοῖς παισίν. ἐποίησε δὲ καὶ οἰκέταις, εἴ τις δεηθείη, 3
χρῆσθαι καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις. καὶ κυνῶν δὲ θηρευτικῶν
συνῆψε κοινωνίαν· ὥστε οἱ μὲν δεόμενοι παρακαλοῦσιν
ἐπὶ θήραν, ὁ δὲ μὴ αὐτὸς σχολάζων ἡδέως ἐκπέμπει.
καὶ ἵπποις δὲ ὡσαύτως χρῶνται· ὁ γὰρ ἀσθενήσας ἢ
δεηθεὶς ὀχήματος ἤ ταχύ ποι βουληθεὶς ἀφικέσθαι, ἤν
που ἴδῃ ἵππον ὄντα, λαβὼν καὶ χρησάμενος καλῶς ἀπο-
καθίστησιν. οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε παρὰ τοῖς ἄλλοις 4
εἰθισμένον ἐποίησεν ἐπιτηδεύεσθαι. ὅπου γὰρ ἂν ὑπὸ
θήρας ὀψισθέντες δεηθῶσι τῶν ἐπιτηδείων, ἢν μὴ
συνεσκευασμένοι τύχωσι, καὶ ἐνταῦθα ἔθηκε τοὺς μὲν

γὰρ οὐκ ἰδίους ἡγεῖτο τῶν πατέρων τοὺς παῖδας, ἀλλὰ κοινοὺς τῆς πόλεως ὁ Λυκοῦργος, ὅθεν οὐκ ἐκ τῶν τυχόντων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀρίστων ἐβούλετο γεγονότας εἶναι τοὺς πολίτας. 3—5 exc. [Plut.] Inst. Lacon. 11 p. 237 D *παῖς δὲ ὑπό τινος κολασθεὶς εἰ τῷ πατρὶ ἐξήγγειλεν, αἰσχρὸν ἦν τῷ πατρὶ μὴ προσεντεῖναι ἀκούσαντα πάλιν ἑτέρας· ἐπίστευον γὰρ ἑαυτοῖς ἐκ τῆς πατρίου ἀγωγῆς μηδὲν αἰσχρὸν προστάξαι τοῖς τέκνοις.* 8—14, 3 exc. Aristot. Pol. B 5. 263ª 35—37 *οἷον καὶ ἐν Λακεδαίμονι τοῖς τε δούλοις χρῶνται τοῖς ἀλλήλων ὡς* [*εἰπεῖν*] *ἰδίοις, ἔτι δ' ἵπποις καὶ κυσίν, κἂν δεηθῶσιν ἐφοδίων ἐν τοῖς ἀγροῖς* [*ταῖς ἄγραις* Busse], ⟨*τοῖς* add. Sauppe⟩ *κατὰ τὴν χώραν.* [Plut.] Inst. Lac. 23 p. 238 E *τοῖς τῶν πλησίον οἰκέταις ὡς ἰδίοις χρῆσθαι ἔθος ἦν, εἴ που δέοιντο, καὶ κυσὶ καὶ ἵπποις, εἰ μη οἱ δεσπόται χρῄζοιεν. καὶ ἐν ἀγρῷ δὲ εἴ τίς τινος ἐλλιπὴς γενόμενος δεηθείη, ἀνοίξας καὶ βαστάσας τὰ ἐπιτήδεια τοῦ ἔχοντος, τὰ σημεῖα σημηνάμενος κατέλειπεν.*

1 *οὗτοι*] *τοι οἱ* vel *ἔτι οἱ* Zeune *οὗτοι οἳ καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἄρχουσιν* vel *ἄρξουσι* Dind. ‖ *τὸν* α M ς Stob. ‖ 2 *ἄρχειν οὕτως* Stob. ‖ 6 *ἀλλήλους* A B M ς ‖ *μηδὲν* ⟨*ἂν*⟩ Cobet, at. cf. [Plut.] ‖ *προστάξειν* Dind. ‖ 7 *οἰκέταις* ⟨*ὡς ἰδίοις*⟩ Brodaeus ‖ 11 *ἢ* delet Köhler (a. a. O. p. 363) ‖ 12 *ποι* Heindorf: *που* ‖ 14 *οὐδὲ* V[3] *δ'* B ‖ *γε* Weiske: *τὸ*.

πεπαμένους καταλείπειν τὰ πεποιημένα, τοὺς δὲ δεομένους ἀνοίξαντας τὰ σήμαντρα, λαβόντας ὅσων ἂν δέωνται, σημηναμένους καταλιπεῖν. τοιγαροῦν οὕτως μεταδιδόντες ἀλλήλοις καὶ οἱ τὰ μικρὰ ἔχοντες μετέχουσι πάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, ὁπόταν τινὸς δεηθῶσιν.

VII.

1 *Ἐναντία γε μὴν καὶ τάδε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κατέστη-*
σεν ὁ Λυκοῦργος ἐν τῇ Σπάρτῃ νόμιμα. ἐν μὲν γὰρ
δήπου ταῖς ἄλλαις πόλεσι πάντες χρηματίζονται ὅσον
δύνανται· ὁ μὲν γὰρ γεωργεῖ, ὁ δὲ ναυκληρεῖ, ὁ δ' ἐμ-
2 *πορεύεται, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τεχνῶν τρέφονται· ἐν δὲ τῇ*
Σπάρτῃ ὁ Λυκοῦργος τοῖς [μὲν] ἐλευθέροις τῶν μὲν ἀμφὶ
χρηματισμὸν ἀπεῖπε μηδενὸς ἅπτεσθαι, ὅσα δὲ ἐλευ-
θερίαν ταῖς πόλεσι παρασκευάζει, ταῦτα ἔταξε μόνα
3 *ἔργα αὐτῶν νομίζειν. καὶ γὰρ δὴ τί πλοῦτος ἐκεῖ γε*
σπουδαστέος, ἔνθα ἴσα μὲν φέρειν εἰς τὰ ἐπιτήδεια,
ὁμοίως δὲ διαιτᾶσθαι τάξας ἐποίησε μὴ ἡδυπαθείας
ἕνεκα χρημάτων ὀρέγεσθαι; ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἱματίων γε
ἕνεκα χρηματιστέον· οὐ γὰρ ἐσθῆτος πολυτελείᾳ, ἀλλὰ
4 *σώματος εὐεξίᾳ κοσμοῦνται. οὐδὲ μὴν τοῦ γε εἰς τοὺς*
συσκήνους ἕνεκα ἔχειν δαπανᾶν χρήματα ἀθροιστέον, ἐπεὶ
τὸ τῷ σώματι πονοῦντα ὠφελεῖν τοὺς συνόντας εὐδοξό-
τερον ἐποίησεν ἢ τὸ δαπανῶντας, ἐπιδείξας τὸ μὲν
5 *ψυχῆς, τὸ δὲ πλούτου ἔργον. τό γε μὴν ἐξ ἀδίκων χρη-*

---

1 *πεπαμένους* cf. Etym. M. 681, 25 *πασάμενος πολλάκις Ξενοφῶν λέγει ἀντὶ τοῦ κτησάμενος*. 10 *ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ* — 15 *σπουδαστέος* Stob. l. c. (p. 179, 3—7).

1 *πεπαμένους* (B?) Zeune *πεπαυμένους* cett. ‖ *κατακλῄειν* Herwerden ‖ ⟨*περι*⟩ *πεποιημένα* K. Schenkl. ‖ 2 *καὶ λαβόντας* Löw. ‖ 3 *οὕτω* CM1ς ‖ 6 *Ἕλλησι* om. BC ‖ 10 *δὲ* alt. om. Stob. ‖ 11 *μὲν* quod om. Stob. del. Dind. ‖ *μὲν* post *τῶν* om. BC ‖ 13 *ἐν ταῖς* Stob. ‖ *ἔταξεν* Stob. ‖ 14 *αὑτῶν* BCς *ἑαυτῶν* Stob. *αὐτῶν* cett. ‖ *καὶ*] *οὐ* Stob. ‖ *δή τι* Stob. ‖ 15 *ἐσπούδασται* Stob. ‖ 20 *ἕνεκα* secludit Weiske ‖ 21 *τὸ* om. Mς ‖ 21. 22 *ἐνδοξότερον* Morus ‖ 22 *τῷ* Brodaeus ‖ *δαπανῶντα* Morus.

ματίζεσθαι καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις διεκώλυσε. πρῶτον μὲν γὰρ νόμισμα τοιοῦτον κατεστήσατο, ὃ δέκα μνῶν μόνον ἂν εἰς οἰκίαν εἰσελθὸν οὔτε δεσπότας οὔτε οἰκέτας λάθοι· καὶ γὰρ χώρας μεγάλης καὶ ἁμάξης ἀγωγῆς δέοιτ' ἄν. χρυσίον γε μὴν καὶ ἀργύριον ἐρευνᾶται, καὶ ἄν τί 6
που φανῇ, ὁ ἔχων ζημιοῦται. τί οὖν ἂν ἐκεῖ χρηματισμὸς σπουδάζοιτο, ἔνθα ἡ κτῆσις πλείους λύπας ἢ ἡ χρῆσις εὐφροσύνας παρέχει;

VIII.

Ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν ἐν Σπάρτῃ μάλιστα πείθονται 1
ταῖς ἀρχαῖς τε καὶ τοῖς νόμοις, ἴσμεν ἅπαντες. ἐγὼ μέντοι οὐδ' ἐγχειρῆσαι οἶμαι πρότερον τὸν Λυκοῦργον ταύτην τὴν εὐταξίαν καθιστάναι, πρὶν ὁμογνώμονας ἐποιήσατο τοὺς κρατίστους τῶν ἐν τῇ πόλει. τεκμαίρο- 2
μαι δὲ ταῦτα, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱ δυνατώτεροι οὐδὲ βούλονται δοκεῖν τὰς ἀρχὰς φοβεῖσθαι, ἀλλὰ νομίζουσι τοῦτο ἀνελεύθερον εἶναι· ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται μάλιστα τὰς ἀρχὰς καὶ τῷ ταπεινοὶ εἶναι μεγαλύνονται καὶ τῷ ὅταν καλῶνται τρέχοντες ἀλλὰ μὴ βαδίζοντες ὑπακούειν, νομίζοντες, ἢν αὐτοὶ κατάρχωσι τοῦ σφόδρα πείθεσθαι, ἕψεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους· ὅπερ καὶ γεγένηται. εἰκὸς δὲ καὶ τὴν τῆς 3

1 *πρῶτον* — 5 *ἀγωγῆς δέοιτ' ἄν* exc. Plutarch. Lyc. 9 (p. 87, 23—27) *πρῶτον μὲν γὰρ ἀκυρώσας πᾶν νόμισμα χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν μόνῳ χρῆσθαι τῷ σιδηρῷ προσέταξε· καὶ τούτῳ δὲ ἀπὸ πολλοῦ σταθμοῦ καὶ ὄγκου δύναμιν ὀλίγην ἔδωκεν, ὥστε δέκα μνῶν ἀμοιβὴν ἀποθήκας τε μεγάλης ἐν οἰκίᾳ δεῖσθαι καὶ ζεύγους ἄγοντος.* 21 *τὴν τῆς ἐφορείας* — 16, 3 *ἐν οἴκῳ* sic concinnavit Stob. l. c. (p. 180, 7—9): *ἐπεὶ δὲ ἔγνω τὸ πείθεσθαι — καὶ ἐπ' οἴκῳ τὴν τῆς ἐφορείας δύναμιν κατεσκεύασεν.*

2 *δεκάμνων* Dind. ‖ 3 *οὔτε.* prius, B *οὔποτε* cett. ‖ *μόνον ⟨ὂν⟩* Heindorf ‖ 4 *ἀγούσης* Dind. ex Plut. ad v. 1 cit. ‖ *καὶ ἂν*] *κἂν* Dind. ‖ 9 *μάλιστα* om. V[3] ‖ 11 *τὸν* om. V[3] ‖ 12 *εὐταξίαν* (M?) Dind. *εὐδοξίαν* V[3] *εὐεξίαν* cett. ‖ 14 *ταύτῃ* Dind. ‖ 15 *οὐδὲ* ς *οὔτε* cett. *οὔτι* Zeune ‖ 21 ante *ὅπερ* verba quaedam excidisse suspicatur Schneid. ‖ *καὶ ⟨ἀεὶ⟩* K. Schenkl ‖ *γίγνεται* A. Wulff (*Quaest. in Xen. De R. Lac.* Münster 1884).

ἐφορείας δύναμιν τοὺς αὐτοὺς τούτους συγκατασκευάσαι,
ἐπείπερ ἔγνωσαν τὸ πείθεσθαι μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι
καὶ ἐν πόλει καὶ ἐν στρατιᾷ καὶ ἐν οἴκῳ· ὅσῳ γὰρ μείζω
δύναμιν ἔχει ἡ ἀρχή, τοσούτῳ μᾶλλον [ἂν] ἡγήσαντο αὐτὴν
4 *καὶ καταπλήξειν τοὺς πολίτας τοῦ ὑπακούειν. ἔφοροι*
οὖν ἱκανοὶ μέν εἰσι ζημιοῦν ὃν ἂν βούλωνται, κύριοι δ'
ἐκπράττειν παραχρῆμα, κύριοι δὲ καὶ ἄρχοντας μεταξὺ
[καὶ] καταπαῦσαι καὶ εἷρξαί γε καὶ περὶ τῆς ψυχῆς εἰς
ἀγῶνα καταστῆσαι. τοσαύτην δὲ ἔχοντας δύναμιν οὐχ
ὥσπερ αἱ ἄλλαι πόλεις ἐῶσι τοὺς αἱρεθέντας διάρχειν
τὸ ἔτος ὅπως ἂν βούλωνται, ἀλλ' ὥσπερ οἱ τύραννοι
καὶ οἱ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπιστάται, ἤν τινα
αἰσθάνωνται παρανομοῦντά τι, εὐθὺς παραχρῆμα κολά-
5 *ζουσι. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ὄντων μηχανημάτων καλῶν*
τῷ Λυκούργῳ εἰς τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις ἐθέλειν
τοὺς πολίτας, ἐν τοῖς καλλίστοις καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ
εἶναι, ὅτι οὐ πρότερον ἀπέδωκε τῷ πλήθει τοὺς νόμους,
πρὶν ἐλθὼν σὺν τοῖς κρατίστοις εἰς Δελφοὺς ἐπήρετο
τὸν θεόν, εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη τῇ Σπάρτῃ πειθο-
μένῃ οἷς αὐτὸς ἔθηκε νόμοις. ἐπεὶ δ' ἀνεῖλε τῷ παντὶ
ἄμεινον εἶναι, τότε ἀπέδωκεν, οὐ μόνον ἄνομον ἀλλὰ
καὶ ἀνόσιον θεὶς τὸ πυθοχρήστοις νόμοις μὴ πείθεσθαι.

---

5 *ἔφοροι* — 9 *καταστῆσαι* Stob. l. c. (p. 180, 10—13). 14 *πολλῶν* — 22 *πείθεσθαι* Stob. l. c. (p. 180, 14—23).

2 *ἐπεὶ δὲ* Stob. ‖ *ἔγνω* Stob. ‖ 3 *ἐν τῇ πόλει* V³ G ‖ *ἐν τῇ στρατιᾷ* V³ ‖ *ἐπ' οἴκῳ* Stob. ‖ 3 *ὅσῳ* — 5 *ὑπακούειν* delenda censeo ‖ 4 *ἔχοι* Dind. ‖ *ἂν* om. C ς del. Schneid. ‖ *ἡγήσατο* C et ut vid. B ς ‖ 5 *καταπλήσειν* dubitanter Saupp. ‖ *τοῦ ὑπ.* spuria vidd. Schneid. *εἰς τὸ ὑπ.* Cobet 730 ‖ 6 *ἱκανοὶ*] *δυνατοὶ* Stob. *κύριοι* Cobet 730 ‖ *δὲ* Stob. ‖ 7 *πράττειν* Stob. *εἰσπράττειν* B C ‖ 8 *καὶ* prius om. Stob. del. Dind. ‖ *γε*] *τε* Stob. *δὲ* Schneid. ‖ 9 *ἔχοντας* Morus: *ἔχοντες* ‖ 10 *διάρχειν* Cobet 731: *ἀεὶ ἄρχειν* ‖ 14 *καὶ* — *καλῶν*] *ὄντων καλῶν μηχ.* Stob. ‖ 16 *τοῦτό μοι* codd. *τό μοι* (quod haud displicet Dielsio) Stob.[SMA] *τόδε μοι* („fortasse recte" Hense) Stob.[L] ‖ 20 *δὲ* α M ς ‖ 21 *ἀλλὰ* — 22 *θεὶς*] *δείξας ἀλλὰ καὶ ἀνόσιον* Stob.

IX.

Ἄξιον δὲ τοῦ Λυκούργου καὶ τόδε ἀγασθῆναι, τὸ 1
κατεργάσασθαι ἐν τῇ πόλει αἱρετώτερον εἶναι τὸν καλὸν
θάνατον ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου· καὶ γὰρ δὴ ἐπισκοπῶν
τις ἂν εὕροι μείους ἀποθνῄσκοντας τούτων ⟨ἢ⟩ τῶν ἐκ
τοῦ φοβεροῦ ἀποχωρεῖν αἱρουμένων. ὡς τἀληθὲς εἰπεῖν 2
καὶ ἕπεται τῇ ἀρετῇ σῴζεσθαι εἰς τὸν πλείω χρόνον
μᾶλλον ἢ τῇ κακίᾳ· καὶ γὰρ ῥᾴων καὶ ἡδίων καὶ εὐπορωτέρα
καὶ ἰσχυροτέρα. δῆλον δὲ ὅτι καὶ εὔκλεια μάλιστα
ἕπεται τῇ ἀρετῇ· καὶ γὰρ συμμαχεῖν πως πάντες τοῖς
ἀγαθοῖς βούλονται. ᾗ μέντοι ὥστε ταῦτα γίγνεσθαι 3
ἐμηχανήσατο, καὶ τοῦτο καλὸν μὴ παραλιπεῖν. ἐκεῖνος
τοίνυν σαφῶς παρεσκεύασε τοῖς μὲν ἀγαθοῖς εὐδαιμονίαν,
τοῖς δὲ κακοῖς κακοδαιμονίαν. ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις 4
πόλεσιν ὁπόταν τις κακὸς γένηται, ἐπίκλησιν μόνον ἔχει
κακὸς εἶναι, ἀγοράζει δὲ ἐν τῷ αὐτῷ ὁ κακὸς τἀγαθῷ
καὶ κάθηται καὶ γυμνάζεται, ἐὰν βούληται· ἐν δὲ τῇ
Λακεδαίμονι πᾶς μὲν ἂν τις αἰσχυνθείη τὸν κακὸν
σύσκηνον παραλαβεῖν, πᾶς δ' ἂν ἐν παλαίσματι συγγυμναστήν.
πολλάκις δ' ὁ τοιοῦτος καὶ διαιρουμένων 5
τοὺς ἀντισφαιριοῦντας ἀχώριστος περιγίγνεται καὶ ἐν
χοροῖς δ' εἰς τὰς ἐπονειδίστους χώρας ἀπελαύνεται, καὶ
μὴν ἐν ὁδοῖς παραχωρητέον αὐτῷ καὶ ἐν θάκοις καὶ [ἐν]
τοῖς νεωτέροις ὑπαναστατέον, καὶ τὰς μὲν προσηκούσας

---

1 ἄξιον — 3 βίου Stob. l. c. (p. 179, 8—10). 17 exc. Nicol. Dam. (Stob. III 44, 41 p. 188, 23 Meineke) αἰσχρὸν δέ ἐστι δειλῶν σύσκηνον ἢ συγγυμναστὴν ἢ φίλον γενέσθαι.

2 κατεργάζεσθαι Stob. ‖ 4 τῶν τούτων ἐκ Wulff ‖ ⟨ἢ⟩ Heindorf ‖ 5 ὡς τἀληθὲς ς Dind. ὥστ' ἀλ. sive ὥστε ἀλ. cett. ὥστε τἀληθὲς Heindorf ‖ 6 καὶ — 7 ῥᾴων] ὅτι ἕπεται τῇ ἀρ. εἰς τὸν π. χ. μᾶλλον ἢ τ. κ. βιοτὴ καὶ ῥᾴων Schneid. ‖ 6 ⟨τὸ⟩ σώζ. Morus ‖ 7 ῥᾴων ⟨ἐστὶ⟩ Weiske ‖ 8 δὲ] δὲ καὶ BC ‖ 10 καὶ add. ante ταῦτα V^3 ‖ 18 παλαίσμασι Steph. ‖ 19 δὲ ὁ Schneid. ‖ δι' αἱρουμένων Zeune ‖ 23 τοῖς (B?) Steph.: ἐν τοῖς ‖ τοῖς νεωτέροις post καὶ μὴν [22] aut cum Heindorfio post ὑπαναστατέον ponit Herwerden.

κόρας οἴκοι θρεπτέον καὶ ταύταις τῆς ἀνανδρίας αἰτίαν ὑφεκτέον, γυναικὸς δὲ κενὴν ἑστίαν οὐ περιοπτέον καὶ ἅμα τούτου ζημίαν ἀποτιστέον, λιπαρὸν δὲ οὐ πλανητέον οὐδὲ μιμητέον τοὺς ἀνεγκλήτους, ἢ πληγὰς ὑπὸ τῶν
6 *ἀμεινόνων ληπτέον. ἐγὼ μὲν δὴ τοιαύτης τοῖς κακοῖς ἀτιμίας ἐπικειμένης οὐδὲν θαυμάζω τὸ προαιρεῖσθαι ἐκεῖ θάνατον ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀτίμου τε καὶ ἐπονειδίστου βίου.*

X.

1 *Καλῶς δέ μοι δοκεῖ ὁ Λυκοῦργος νομοθετῆσαι καὶ ᾗ μέχρι γήρως ἀσκοῖτ' ἂν ἀρετή. ἐπὶ γὰρ τῷ τέρματι τοῦ βίου τὴν κρίσιν τῆς γεροντίας προσθεὶς ἐποίησε*
2 *μηδὲ ἐν τῷ γήρᾳ ἀμελεῖσθαι τὴν καλοκἀγαθίαν. ἀξιάγαστον δ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπικουρῆσαι τῷ τῶν ἀγαθῶν γήρᾳ· θεὶς γὰρ τοὺς γέροντας κυρίους τοῦ περὶ τῆς ψυχῆς ἀγῶνος διέπραξεν ἐντιμότερον εἶναι τὸ γῆρας*
3 *τῆς τῶν ἀκμαζόντων ῥώμης. εἰκότως δέ τοι καὶ σπου-*

1—5 exc. Plutarch. Agesil. 30 (III p. 175, 20—23) *οὐ γὰρ μόνον ἀρχῆς ἀπείργονται πάσης* ⟨scil. *οἱ ἐν τῇ μάχῃ καταδειλιάσαντες*⟩, *ἀλλὰ καὶ δοῦναί τινι τούτων γυναῖκα καὶ λαβεῖν ἄδοξόν ἐστι· παίει δὲ ὁ βουλόμενος αὐτοὺς τῶν ἐντυγχανόντων. οἱ δὲ καρτεροῦσι περιϊόντες αὐχμηροὶ καὶ ταπεινοὶ κτλ.* 9 *καλῶς* — 19, 5.6 *ἀξιοσπουδαστότεροι* Stob. l. c. (p. 179, 11—24). 10 sqq. exc. Nicol. Damasc. (Stob. III 44, 41 p. 188, 21 Mein.) *κρίσις δὲ τῆς γεροντίας ἐπὶ τῷ τέρματι τοῦ βίου προστίθεται τοῖς εὖ ἢ κακῶς ζήσασιν.* 11—16 exc. Plutarch. Lyc. 26 (p. 109, 5—15) *τοὺς δὲ γέροντας αὐτὸς μέν, ὡς εἴρηται, κατέστησεν τὸ πρῶτον ἐκ τῶν μετασχόντων τοῦ βουλεύματος· ὕστερον δὲ ἀντὶ τοῦ τελευτῶντος ἔταξε καθιστάναι τὸν ἄριστον ἀρετῇ κριθέντα τῶν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότων. καὶ μέγιστος ἐδόκει τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγώνων οὗτος εἶναι καὶ περιμαχητότατος· οὐ γὰρ ἐν ταχέσι τάχιστον οὐδ' ἐν ἰσχυροῖς ἰσχυρότατον, ἀλλ' ἐν ἀγαθοῖς καὶ σώφροσιν ἄριστον καὶ σωφρονέστατον ἔδει κριθέντα νικητήριον ἔχει τῆς ἀρετῆς διὰ βίου τὸ σύμπαν, ὡς εἰπεῖν, κράτος ἐν τῇ πολιτείᾳ, κύριον ὄντα καὶ θανάτου καὶ ἀτιμίας καὶ ὅλως τῶν μεγίστων.*

1 *ἀνανδρίας* Camerarius *ἀνανδρείας* G *ἀνδρείας* s. *ἀνδρίας* cett. ‖ 2 *κοινὴν* Baumg. Crusius ‖ *οὐ* om. M del. Dind. ‖ 3 *τούτῳ* vel *τούτοις* Haas ‖ *λιπαρῶς* Morus ‖ 9 *ὁ* om. Stob. ‖ 10 *ᾗ*] *εἰ* M ς Stob. ‖ *ἡ ἀρετὴ* Stob. ‖ 11 *προθεὶς* Stob. ‖ 12 *μηδ'* Stob. ‖ 14 *τῆς* om. V³G.

δάζεται οὗτος ὁ ἀγὼν μάλιστα τῶν ἀνθρώπων. καλοὶ μὲν γὰρ καὶ οἱ γυμνικοί· ἀλλ᾽ οὗτοι μὲν σωμάτων [εἰσίν]· ὁ δὲ περὶ τῆς γεροντίας ἀγὼν ψυχῶν ἀγαθῶν κρίσιν παρέχει. ὅσῳ οὖν κρείττων ψυχὴ σώματος, τοσούτῳ καὶ οἱ ἀγῶνες οἱ τῶν ψυχῶν ἢ οἱ τῶν σωμάτων ἀξιοσπουδαστότεροι.

Τόδε γε μὴν τοῦ Λυκούργου πῶς οὐ μεγάλως ἄξιον 4
ἀγασθῆναι; ὃς ἐπειδὴ κατέμαθεν, ὅτι ⟨ἔστιν⟩ ὅπου οἱ βου-
λόμενοι ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἀρετῆς οὐχ ἱκανοί εἰσι τὰς
πατρίδας αὔξειν, ἐκεῖνος ἐν τῇ Σπάρτῃ ἠνάγκασε δημοσίᾳ
πάντας πάσας ἀσκεῖν τὰς ἀρετάς. ὥσπερ οὖν οἱ ἰδιῶται
τῶν ἰδιωτῶν διαφέρουσιν ἀρετῇ οἱ ἀσκοῦντες τῶν ἀμε-
λούντων, οὕτως καὶ ἡ Σπάρτη εἰκότως πασῶν τῶν πόλεων
ἀρετῇ διαφέρει, μόνη δημοσίᾳ ἐπιτηδεύουσα τὴν καλοκά-
γαθίαν. οὐ γὰρ κἀκεῖνο καλόν, τὸ τῶν ἄλλων πόλεων 5
κολαζουσῶν, ἤν τίς τι ἕτερος ἕτερον ἀδικῇ, ἐκεῖνον ζημίας
μὴ ἐλάττους ἐπιθεῖναι, εἴ τις φανερὸς εἴη ἀμελῶν τοῦ
ὡς βέλτιστος εἶναι; ἐνόμιζε γάρ, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ μὲν τῶν 6
ἀνδραποδιζομένων τινὰς ἢ ἀποστερούντων τι ἢ κλεπτόν-
των τοὺς βλαπτομένους μόνον ἀδικεῖσθαι, ὑπὸ δὲ τῶν
κακῶν καὶ ἀνάνδρων ὅλας τὰς πόλεις προδίδοσθαι. ὥστε
εἰκότως ἔμοιγε δοκεῖ τούτοις μεγίστας ζημίας ἐπιθεῖναι.
ἐπέθηκε δὲ καὶ τὴν ἀνυπόστατον ἀνάγκην ἀσκεῖν ἅπασαν 7
πολιτικὴν ἀρετήν. τοῖς μὲν γὰρ τὰ νόμιμα ἐκτελοῦσιν
ὁμοίως ἅπασι τὴν πόλιν οἰκείαν ἐποίησε καὶ οὐδὲν ὑπε-
λογίσατο οὔτε σωμάτων οὔτε χρημάτων ἀσθένειαν· εἰ δέ
τις ἀποδειλιάσειε τοῦ τὰ νόμιμα διαπονεῖσθαι, τοῦτον
ἐκεῖνος ἀπέδειξε μηδὲ νομίζεσθαι ἔτι τῶν ὁμοίων εἶναι.

1 *μάλιστ᾽ ἀνθρώπων* Schaefer; *μάλιστα πάντων ἀνθρώπων* Hense, ap. Stob. ‖ *ἀνθρωπίνων* Stob. ‖ 2 *καὶ* om. Stob. ‖ *εἰσίν* om. Stob. ‖ 4 *κρεῖττον* M ς *κρεῖσσον* Stob. ‖ 8 *ἔστιν* add. Cobet 733 ‖ *ὅπως* ς *αὐτοὶ* Wulff ‖ *οἱ*] *οἱ μὴ* Löw. *ὀλίγοι* Schneid. ‖ 10 *ἐκεῖνο* mg. H, Steph. ‖ *τῇ* om. M ‖ 11 *οἱ — 13 οὕτως*] *ἰδιῶται ἰδιωτῶν οἱ ἀσκ. τῶν ἀμ. διαφέρουσι τῇ ἀρ. οὕτως* Schneid. ‖ 11 *οἱ* om. H ‖ 12 *τῶν* prius om. D ‖ 12. 13 *οἱ ἀσκ. τῶν ἀμ.* interpretamentum grammatici vid. Weiskio ‖ 13 *οὕτω* M ς ‖ 20 *μόνους* V³ ‖ 28 *ἐκεῖνος* Jacobs (*Addit.* 303): *ἐκεῖ* ‖ *μηδὲ* Zeune: *μήτε*.

8 *ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν παλαιότατοι οὗτοι οἱ νόμοι εἰσί, σαφές·
ὁ γὰρ Λυκοῦργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας λέγεται γενέσθαι·
οὕτω δὲ παλαιοὶ ὄντες ἔτι καὶ νῦν τοῖς ἄλλοις καινότατοί
εἰσι· καὶ γὰρ τὸ πάντων θαυμαστότατον ἐπαινοῦσι μὲν
πάντες τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμεῖσθαι δὲ αὐτὰ
οὐδεμία πόλις ἐθέλει.*

XI.

1 *Καὶ ταῦτα μὲν δὴ κοινὰ ἀγαθὰ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν
πολέμῳ· εἰ δέ τις βούλεται καταμαθεῖν, ὅ,τι καὶ εἰς τὰς
στρατείας βέλτιον τῶν ἄλλων ἐμηχανήσατο, ἔξεστι καὶ τού-*
2 *των ἀκούειν. πρῶτον μὲν τοίνυν οἱ ἔφοροι προκηρύττουσι
τὰ ἔτη, εἰς ἃ δεῖ στρατεύεσθαι καὶ ἱππεῦσι καὶ ὁπλίταις,
ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς χειροτέχναις· ὥστε ὅσοισπερ ἐπὶ πό-
λεως χρῶνται ἄνθρωποι, πάντων τούτων καὶ ἐπὶ στρα-
τιᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι· καὶ ὅσων δὲ ὀργάνων
ἡ στρατιὰ κοινῇ δεηθείη ἄν, ἅπαντα τὰ μὲν ἁμάξῃ
προστέτακται παρέχειν, τὰ δὲ ὑποζυγίῳ· οὕτω γὰρ ἥκιστ᾽*
3 *ἂν τὸ ἐκλεῖπον διαλάθοι. εἴς γε μὴν τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις
ἀγῶνα τοιάδ᾽ ἐμηχανήσατο, στολὴν μὲν ἔχειν φοινικίδα
καὶ χαλκῆν ἀσπίδα, ταύτην νομίζων ἥκιστα μὲν γυναικείᾳ*

---

2 *ὁ γὰρ — γενέσθαι* Plutarch. Lyc. 1 (p. 78, 21—27) *δίδωσι δὲ καὶ Ξενοφῶν ὑπόνοιαν ἀρχαιότητος ἐν οἷς τὸν ἄνδρα λέγει γεγονέναι κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας. γένει μὲν γὰρ Ἡρακλεῖδαι δήπουθεν ἦσαν καὶ οἱ νεώτατοι τῶν ἐν Σπάρτῃ βασιλέων, ὁ δὲ ἔοικε βουλομένῳ τοὺς πρώτους ἐκείνους καὶ σύνεγγυς Ἡρακλέους ὀνομάζειν Ἡρακλείδας.* 17 *εἴς γε μὴν* — 19 *ἀσπίδα* Stob. l. c. (p. 179, 26—28). 18 *φοινικίδα*] exc. [Plutarch.] Inst. lacon. 24 p. 238 F *ἐν τοῖς πολέμοις φοινικίσιν ἐχρῶντο, ἅμα μὲν γὰρ ἡ χρόα ἐδόκει αὐτοῖς ἀνδρικὴ εἶναι, ἅμα δὲ τὸ αἱματῶδες τοῦ χρώματος πλείονα τοῖς ἀπείροις φόβον παρέχειν· καὶ τὸ μὴ εὐπερίφωρον δὲ τοῖς πολεμίοις εἶναι, ἐάν τις αὐτῶν πληγῇ, ἀλλὰ διαλανθάνειν διὰ τὸ ὁμόχρουν χρήσιμον.*

1 *παλαίτατοι* Dind. ‖ 9 *στρατείας* A *στρατειὰς* Z *στρατιὰς* cett. ‖ *βελτίω* Morus ‖ 14 *ὅσων* Dind. ex edd. Turic. Scriptt. milit. II, 1 p. 104: *ὅσα* ‖ *ἐκποροῦσι* Mς ‖ 15 *ἅπαντα* Dind. ex edd. Turic. Scrippt. milit. ibid., *ἁπάντων τούτων* Schneid.: *ἁπάντων* ‖ 17 *ἐλλεῖπον* Schneid. ‖ *τοῖς* om. Stob. ‖ 18 *τοιάδε* C Stob. ‖ 19 *καὶ — ἀσπίδα* uncis incl. Haas, post *εἶναι* ponit Wulff ‖ 19—21, 2 verba *ταύτην — ῥυπαίνεται* scholion mihi sapiunt.

κοινωνεῖν, πολεμικωτάτην δ' εἶναι· καὶ γὰρ τάχιστα λαμπρύνεται καὶ σχολαιότατα ῥυπαίνεται. ἐφῆκε δὲ καὶ κομᾶν τοῖς ὑπὲρ τὴν ἡβητικὴν ἡλικίαν, νομίζων οὕτω καὶ μείζους ἂν καὶ ἐλευθεριωτέρους καὶ γοργοτέρους φαίνεσθαι. οὕτω γε μὴν κατεσκευασμένων μόρας μὲν διεῖλεν 4 ἓξ καὶ ἱππέων καὶ ὁπλιτῶν. ἑκάστη δὲ τῶν πολιτικῶν μορῶν ἔχει πολέμαρχον ἕνα, λοχαγοὺς τέσσαρας, πεντηκοντῆρας ὀκτώ, ἐνωμοτάρχους ἑκκαίδεκα. ἐκ δὲ τούτων τῶν μορῶν διὰ παρεγγυήσεως καθίστανται τοτὲ μὲν εἰς ἐνωμοτίας, τοτὲ δὲ εἰς τρεῖς, τοτὲ δὲ εἰς ἕξ. ὃ δὲ οἱ 5 πλεῖστοι οἴονται, πολυπλοκωτάτην εἶναι τὴν ἐν ὅπλοις Λακωνικὴν τάξιν, τὸ ἐναντιώτατον ὑπειλήφασι τοῦ ὄντος· εἰσὶ μὲν γὰρ ἐν τῇ Λακωνικῇ τάξει οἱ πρωτοστάται ἄρχοντες καὶ ὁ στίχος ἕκαστος πάντ' ἔχων ὅσα δεῖ

---

2 ἐφῆκε — 10 εἰς ἕξ Stob. l. c. (p. 179, 29—180, 6). 2. 3 κομᾶν] exc. Plutarch. Lyc. 22 (p. 105, 10—18) τότε δὲ καὶ τοῖς νέοις τὰ σκληρότατα τῆς ἀγωγῆς ἐπανιέντες οὐκ ἐκώλυον καλλωπίζεσθαι περὶ κόμην καὶ κόσμον ὅπλων καὶ ἱματίων, χαίροντες, ὥσπερ ἵπποις, γαυριῶσι καὶ φρυαττομένοις πρὸς τοὺς ἀγῶνας. διὸ κομῶντες εὐθὺς ἐκ τῆς τῶν ἐφήβων ἡλικίας μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην, ἀπομνημονεύοντές τινα καὶ Λυκούργου λόγον περὶ τῆς κόμης, ὅτι τοὺς μὲν καλοὺς εὐπρεπεστέρους ποιεῖ, τοὺς δὲ αἰσχροὺς φοβερωτέρους. 6—8 Harpocrat. μόραν. Δημοσθένης Φιλιππικοῖς, συντάγματά τινα Λακωνικὰ οὕτω καλεῖται. διείλεκται δὲ περὶ τούτων Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, φησὶ δὲ ὡς εἰσὶ μόραι ἓξ ὠνομασμέναι, καὶ διῄρηνται εἰς τὰς μόρας Λακεδαιμόνιοι πάντες. Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ Λακώνων πολιτείᾳ φησίν· ἑκάστη — ἑκκαίδεκα. eadem Lexic. Berol. in Aristocr. A 34 (Didym. de Demosth. p. 80, Berl. 1904).

2 σχολαίτατα Dind. ‖ 4 καὶ γοργοτέρους om. Stob. ‖ 5 μοίρας M ς Stob. ‖ μὲν διεῖλεν] ἔδειξεν Stob. ‖ 6 πολιτικῶν] ὁπλιτικῶν Stob. ‖ 7 μορῶν ἔχει Harpocrat. ἔχει μορῶν (μοιρῶν M ς Stob.) libri ‖ τέτταρας Stob. ‖ 7. 8 πεντηκοντῆρας A πεντηκοστῆρας cett. πεντηκοστύας Harpocrat. ‖ 8 ἐνωμοτάρχας C ς Harpocrat. ‖ 9 μοιρῶν M ς μερῶν Stob. ‖ 9. 10 καθίστανται [τοτὲ μὲν] εἰς ἐνωμοτίας, τοτὲ μὲν εἰς τρεῖς, τοτὲ δὲ εἰς ἕξ scribendum mihi videtur καθ. αἱ ἐνωμ. τοτὲ μὲν εἰς ἕνα, τοτὲ δὲ κτλ. Schneid. ‖ τότε ter α ς ‖ εἰς δύω ἐνωμοτίας Brodaeus ‖ ἐνωμ.] δύω μόρας sive δύω μόνας H. Christian.

6 παρέχεσθαι. οὕτω δὲ ῥᾴδιον ταύτην τὴν τάξιν μαθεῖν,
ὡς ὅστις τοὺς ἀνθρώπους δύναται γιγνώσκειν, οὐδεὶς ἂν
ἁμάρτοι· τοῖς μὲν γὰρ ἡγεῖσθαι δέδοται, τοῖς δὲ ἕπε-
σθαι τέτακται. αἱ δὲ παραγωγαὶ ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος
ὑπὸ τοῦ ἐνωμοτάρχου λόγῳ δηλοῦνται, ⟨αἷς⟩ ἀραιαί τε
καὶ βαθύτεραι αἱ φάλαγγες γίγνονται· ὧν δὴ οὐδ' ὅπως
7 τι οὖν χαλεπὸν μαθεῖν. τὸ μέντοι κἂν ταραχθῶσι μετὰ
τοῦ παρατυχόντος ὁμοίως μάχεσθαι, ταύτην τὴν τάξιν
οὐκέτι ῥᾴδιόν ἐστι μαθεῖν πλὴν τοῖς ὑπὸ τῶν Λυκούρ-
8 γου νόμων πεπαιδευμένοις. εὐπορώτατα δὲ καὶ ἐκεῖνα
Λακεδαιμόνιοι ποιοῦσι τὰ τοῖς ὁπλομάχοις πάνυ δοκοῦν-
τα χαλεπὰ εἶναι· ὅταν μὲν γὰρ ἐπὶ κέρως πορεύων-
ται, κατ' οὐρὰν δήπου ἐνωμοτία ⟨ἐνωμοτίᾳ⟩ ἕπεται· ἐὰν
δ' ἐν τῷ τοιούτῳ ἐκ τοῦ ἐναντίου πολεμία φάλαγξ ἐπι-
φανῇ, τῷ ἐνωμοτάρχῃ παρεγγυᾶται εἰς μέτωπον παρ'
ἀσπίδα καθίστασθαι, καὶ διὰ παντὸς οὕτως, ἔστ' ἂν ἡ
φάλαγξ ἐναντία καταστῇ. ἢν γε μὴν οὕτως ἐχόντων ἐκ
τοῦ ὄπισθεν οἱ πολέμιοι ἐπιφανῶσιν, ἐξελίττεται ἕκαστος
ὁ στίχος, ἵνα οἱ κράτιστοι ἐναντίοι ἀεὶ τοῖς πολεμίοις
9 ὦσιν. ὅτι δὲ ὁ ἄρχων εὐώνυμος γίγνεται, οὐδ' ἐν τούτῳ
μειονεκτεῖν ἡγοῦνται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ πλεονεκτεῖν. εἰ
γὰρ τινες κυκλοῦσθαι ἐπιχειροῖεν, οὐκ ἂν κατὰ τὰ γυμνά,
ἀλλὰ κατὰ τὰ ὡπλισμένα περιβάλλοιεν ἄν. ἢν δέ ποτε

---

7 ταραχθῶσι] exc. Plutarch. Pelopid. 23 (III p. 105, 16—22) καίτοι πάντων ἄκροι τεχνῖται καὶ σοφισταὶ τῶν πολεμικῶν ὄντες οἱ Σπαρτιᾶται πρὸς οὐδὲν οὕτως ἐπαίδευον αὑτοὺς καὶ συνείθιζον, ὡς τὸ μὴ πλανᾶσθαι μηδὲ ταράττεσθαι τάξεως διαλυθείσης, ἀλλὰ χρώμενοι πᾶσι πάντες ἐπιστάταις καὶ ζευγίταις, ὅποι ποτὲ καὶ συνίστησιν ὁ κίνδυνος, καταλαμβάνειν καὶ συναρμόττειν καὶ μάχεσθαι παραπλησίως.

5 ὑπὸ del. Cobet 734 ‖ 5 ⟨αἷς⟩ Schneid. ⟨ἐξ ὧν⟩ Haas ⟨καὶ οὕτως⟩ Morus ⟨καὶ⟩ Zeune ‖ 6 αἱ om. M ‖ 6. 7 ὧν οὐδὲν γ' οὐδ' ὁπωστιοῦν Morus ὧν δὴ οὐδὲν οὐδ' ὁπωστιοῦν Weiske ‖ 6 δὴ BV³ om. C δ' cett. ‖ 8 ταύτην — τάξιν uncis includit Herwerden, addit ἔχοντας K. Schenkl ‖ 9 τῶν ⟨τοῦ⟩ otiose Zeune ‖ 13 ἐνωμοτεία ABMς ‖ ἐνωμοτίᾳ add. Dobr. (Adv. I, 1, 137) ‖ 15 ἐνωμοτάρχῳ Dind. ‖ 20 ὅτε ς ‖ 22 τὰ om. ς.

ἕνεκά τινος δοκῇ συμφέρειν τὸν ἡγεμόνα δεξιὸν κέρας
ἔχειν, στρέψαντες τὸ ἄγημα ἐπὶ κέρας ἐξελίττουσι τὴν
φάλαγγα, ἔστ᾽ ἂν ὁ μὲν ἡγεμὼν δεξιὸς ᾖ, ἡ δὲ οὐρὰ
εὐώνυμος γένηται. ἢν δ᾽ αὖ ἐκ τῶν δεξιῶν πολεμίων 10
τάξις ἐπιφαίνηται ἐπὶ κέρως πορευομένων, οὐδὲν ἄλλο
πραγματεύονται ἢ τὸν λόχον ἕκαστον ὥσπερ τριήρη
ἀντίπρῳρον τοῖς ἐναντίοις στρέφουσι, καὶ οὕτως αὖ
γίγνεται ὁ κατ᾽ οὐρὰν λόχος παρὰ δόρυ. ἢν γε μὴν κατὰ
τὰ εὐώνυμα πολέμιοι προσίωσιν, οὐδὲ τοῦτο ἐῶσιν, ἀλλ᾽
ἀπωθοῦσιν ἢ ἐναντίους τοῖς ἀντιπάλοις τοὺς λόχους
στρέφουσι· καὶ οὕτως αὖ ὁ κατ᾽ οὐρὰν λόχος παρ᾽ ἀσπίδα
καθίσταται.

XII.

Ἐρῶ δὲ καὶ ᾗ στρατοπεδεύεσθαι ἐνόμισε χρῆναι Λυ- 1
κοῦργος. διὰ μὲν γὰρ τὸ τὰς γωνίας τοῦ τετραγώνου
ἀχρήστους εἶναι ⟨εἰς⟩ κύκλον ἐστρατοπεδεύσατο, εἰ μὴ
ὄρος ἀσφαλὲς εἴη ἢ τεῖχος ἢ ποταμὸν ὄπισθεν ἔχοιεν.
φυλακάς γε μὴν ἐποίησε μεθημερινὰς τὰς μὲν παρὰ τὰ 2
ὅπλα εἴσω βλεπούσας· οὐ γὰρ πολεμίων ἕνεκα ἀλλὰ
φίλων αὗται καθίστανται· τούς γε μὴν πολεμίους ἱππεῖς
φυλάττουσιν ἀπὸ χωρίων ὧν ἂν ἐκ πλείστου προορῷεν.
εἰ δέ τις προΐοι νύκτωρ ἔξω τῆς φάλαγγος, ἐνόμισεν 3
ὑπὸ Σκιριτῶν προφυλάττεσθαι· νῦν δ᾽ ἤδη καὶ ὑπὸ ξένων,
†αὐτῶν τινες συμπαρόντες. τὸ δὲ ἔχοντας τὰ δόρατα 4
ἀεὶ περιιέναι, εὖ καὶ τοῦτο δεῖ εἰδέναι ὅτι τοῦ αὐτοῦ
ἕνεκά ἐστιν οὗπερ καὶ τοὺς δούλους εἴργουσιν ἀπὸ τῶν
ὅπλων, καὶ τοὺς ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀπιόντας οὐ δεῖ θαυ-

1 ⟨τὸ⟩ δεξιὸν Schneid. ‖ 4 δ᾽ αὖ α δὲ β ‖ 5 ἐπιφέρηται mg. H mg. Steph. ‖ 8 γίγνεται C γίνεται cett. ‖ παρὰ] ἐπὶ Herwerden ‖ 10 τοῖς om. codd. praeter C ‖ ἀντιπάλους codd. praeter C ‖ 15 ⟨εἰς⟩ nescio quis inseruit ‖ 20 ὧν ἂν] ἀφ᾽ ὧν Morus ‖ 20. 21 προορῷεν, εἴ τις προσίοι. νύκτωρ ⟨δὲ⟩ W. Bahrdt (*Genethliacon Gottingense*, p. 166 sqq.) ‖ 23 αὐτῶν ⟨εἴ⟩ τινες συμπαρόντες Saupp., G. Hermanno praeeunte; εἴ τινές εἰσι παρόντες Zeune ἢν τινες αὐτῶν συμπαρῶσι Brodaeus ⟨ἐὰν τυγχάνωσιν⟩ αὐτῶν Weiske αὐτῶν τινῶν συμπαρόντων Löw. ‖ 26 τἀναγκαῖα M Dind.

μάζειν ὅτι οὔτε ἀλλήλων οὔτε τῶν ὅπλων πλέον ἢ ὅσον μὴ λυπεῖν ἀλλήλους ἀπέρχονται· καὶ γὰρ ταῦτα ἀσφα-
5 *λείας ἕνεκα ποιοῦσι. μεταστρατοπεδεύονταί γε μὴν πυκνὰ καὶ τοῦ σίνεσθαι τοὺς πολεμίους ἕνεκα καὶ τοῦ ὠφελεῖν τοὺς φίλους. καὶ γυμνάζεσθαι δὲ προαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἅπασι Λακεδαιμονίοις, ἕωσπερ ἂν στρατεύωνται· ὥστε μεγαλοπρεπεστέρους μὲν αὐτοὺς ἐφ' ἑαυτοῖς γίγνεσθαι, ἐλευθεριωτέρους δὲ τῶν ἄλλων φαίνεσθαι. δεῖ δὲ οὔτε περίπατον οὔτε δρόμον μάσσω ποιεῖσθαι ἢ ὅσον ἂν ἡ μόρα ἐφήκῃ, ὅπως μηδεὶς τῶν αὑτοῦ ὅπλων*
6 *πόρρω γίγνηται. μετὰ δὲ τὰ γυμνάσια καθίζειν μὲν ὁ πρῶτος πολέμαρχος κηρύττει· ἔστι δὲ τοῦτο ὥσπερ ἐξέτασις· ἐκ τούτου δὲ ἀριστοποιεῖσθαι καὶ ταχὺ τὸν πρόσκοπον ὑπολύεσθαι· ἐκ τούτου δ' αὖ διατριβαὶ καὶ ἀναπαύ-*
7 *σεις πρὸ τῶν ἑσπερινῶν γυμνασίων. μετά γε μὴν ταῦτα δειπνοποιεῖσθαι κηρύττεται, καὶ ἐπειδὰν ᾄσωσιν εἰς τοὺς θεοὺς οἷς ἂν κεκαλλιερηκότες ὦσιν, ἐπὶ τῶν ὅπλων ἀναπαύεσθαι. ὅτι δὲ πολλὰ γράφω, οὐ δεῖ θαυμάζειν· ἥκιστα γὰρ Λακεδαιμονίοις εὕροι ἄν τις παραλελειμμένα ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς ὅσα δεῖ ἐπιμελείας.*

XIII.

1 *Διηγήσομαι δὲ καὶ ἣν ἐπὶ στρατιᾶς ὁ Λυκοῦργος βασιλεῖ δύναμιν καὶ τιμὴν παρεσκεύασε. πρῶτον μὲν γὰρ ἐπὶ φρουρᾶς τρέφει ἡ πόλις βασιλέα καὶ τοὺς σὺν*

---

5 *γυμνάζεσθαι*] exc. Plutarch. Lyc. 22 (p. 105, 19—23) *ἐχρῶντο δὲ καὶ γυμνασίοις μαλακωτέροις παρὰ τὰς στρατείας, καὶ τὴν ἄλλην δίαιταν οὐχ οὕτω κεκολασμένην οὐδ' ὑπεύθυνον τοῖς νέοις παρεῖχον, ὥστε μόνοις ἀνθρώπων ἐκείνοις τῆς εἰς τὸν πόλεμον ἀσκήσεως ἀνάπαυσιν εἶναι τὸν πόλεμον.*

2 *ἀλλήλοις* Mς ‖ 3 *ποιοῦσιν* Bς ‖ 4 *ἕνεκα* secludit Herwerden ‖ 6 *ἕωσπερ* Dind.: *ὅσφπερ* vel *ὅσοιπερ* vel *ὅσοισπερ* libri ‖ 7 *μεγαλοφρονεστέρους* Dind. ‖ 9 *μάσσω* Heinr. Jacobs (ap. Manso *Spart.* 3, 345): *ἐλάσσω* ‖ 10 *αὐτοῦ* Mς ‖ 13. 14 *καὶ — ὑπολύεσθαι* corrupta suspicor ‖ 14 *ἀπολύεσθαι* Victorius ‖ ⟨*αἱ*⟩ *διατρ.* Heindorf ‖ 20 *δεῖται* α ‖ 22 *κατεσκεύασε* α ‖ 23 *φρουρᾶς* Löw.: *φρουρᾷ*.

*αὐτῷ· συσκηνοῦσι δὲ αὐτῷ οἱ πολέμαρχοι, ὅπως ἀεὶ συνόντες μᾶλλον καὶ κοινοβουλῶσιν, ἤν τι δέωνται· συσκηνοῦσι δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς ἄνδρες τῶν ὁμοίων· οὗτοι τούτοις ἐπιμελοῦνται πάντων τῶν ἐπιτηδείων, ὡς μηδεμία
ἀσχολία ᾖ αὐτοῖς τῶν πολεμικῶν ἐπιμελεῖσθαι. ἐπανα-* 2
*λήψομαι δέ, ὡς ἐξορμᾶται σὺν στρατιᾷ ὁ βασιλεύς. θύει μὲν γὰρ πρῶτον οἴκοι ὢν Διὶ ἀγήτορι καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ· ἢν δὲ ἐνταῦθα καλλιερήσῃ, λαβὼν ὁ πυρφόρος πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ προηγεῖται ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς χώρας· ὁ δὲ βα-
σιλεὺς ἐκεῖ αὖ θύεται Διὶ καὶ Ἀθηνᾷ. ὅταν δὲ ἀμφοῖν* 3
*τούτοιν τοῖν θεοῖν καλλιερηθῇ, τότε διαβαίνει τὰ ὅρια τῆς χώρας· καὶ τὸ πῦρ μὲν ἀπὸ τούτων τῶν ἱερῶν προηγεῖται οὔποτε ἀποσβεννύμενον, σφάγια δὲ παντοῖα ἕπεται. ἀεὶ δὲ ὅταν θύηται, ἄρχεται μὲν τούτου τοῦ ἔργου ἔτι κνεφαῖος, προλαμβάνειν βουλόμενος τὴν τοῦ θεοῦ
εὔνοιαν. πάρεισι δὲ περὶ τὴν θυσίαν πολέμαρχοι, λοχαγοί,* 4
*πεντηκοντῆρες, ξένων στρατίαρχοι, στρατοῦ σκευοφορικοῦ ἄρχοντες, καὶ τῶν ἀπὸ τῶν πόλεων δὲ στρατηγῶν ὁ βου-
λόμενος· πάρεισι δὲ καὶ τῶν ἐφόρων δύο, οἳ πολυπρα-* 5
*γμονοῦσι μὲν οὐδέν, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς προσκαλῇ· ὁρῶντες δὲ ὅ,τι ποιεῖ ἕκαστος πάντας σωφρονίζουσιν, ὡς τὸ εἰκός. ὅταν δὲ τελεσθῇ τὰ ἱερά, ὁ βασιλεὺς προσκαλέσας πάντας παραγγέλλει τὰ ποιητέα. ὥστε ὁρῶν ταῦτα ἡγήσαιο ἂν τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοσχεδιαστὰς εἶναι τῶν στρατιωτικῶν, Λακεδαιμονίους δὲ μόνους τῷ ὄντι τεχνίτας τῶν
πολεμικῶν. ἐπειδάν γε μὴν ἡγῆται βασιλεύς, ἢν μὲν* 6
μηδεὶς ἐναντίος φαίνηται, οὐδεὶς αὐτοῦ πρόσθεν πορεύε-

---

24 Poll. 6, 142 *καὶ ὡς Ξενοφῶν ἐν Λακώνων πολιτείᾳ αὐτοσχεδιαστής.*

7 *σὺν τοῖς σὺν αὐτῷ* sive *καὶ οἱ σὺν αὐτῷ* Dind. suspicor *κατὰ οἱ σὺν αὐτῷ.* haec verba ex 24, 23—25, 1 *καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ* translata censet K. Schenkl (*Festschr. f. O. Benndorf*) ‖ 17 *πεντηκοστῆρες* AMς ‖ *ξένων στρατίαρχοι, στρατοῦ*] *ἐνωμοτάρχαι* (-*οι* Dind.) *οἱ τοῦ* Cobet 735 ‖ 22 *προσκαλέσας* ς *προκαλέσας* cett. ‖ 23 *ὥστε* — 26 *πολεμικῶν* post *προαγορ.* (26,15) posuit Wulff ‖ 26 ⟨*ὁ*⟩ *βασιλ.* Dind. ‖ 27 *ἐναντίος* Castalio: *ἐναντίοις.*

ται πλὴν Σκιρῖται καὶ οἱ προερευνώμενοι ἱππεῖς· ἣν δέ
ποτε μάχην οἴωνται ἔσεσθαι, λαβὼν τὸ ἄγημα τῆς πρώ-
της μόρας ὁ βασιλεὺς ἄγει στρέψας ἐπὶ δόρυ, ἔστ' ἂν
γένηται ἐν μέσῳ δυοῖν μόραιν καὶ δυοῖν πολεμάρχοιν.
7 *οὓς δὲ δεῖ ἐπὶ τούτοις τετάχθαι, ὁ πρεσβύτατος τῶν*
περὶ δαμοσίαν συντάττει· εἰσὶ δὲ οὗτοι ὅσοι ἂν σύσκηνοι
ὦσι τῶν ὁμοίων, καὶ μάντεις καὶ ἰατροὶ καὶ αὐληταὶ οἱ
τοῦ στρατοῦ ἄρχοντες, καὶ ἐθελούσιοι ἤν τινες παρῶσιν.
ὥστε τῶν δεομένων γίγνεσθαι οὐδὲν ἀπορεῖται· οὐδὲν
8 *γὰρ ἀπρόσκεπτόν ἐστι. μάλα δὲ καὶ τάδε ὠφέλιμα, ὡς*
ἐμοὶ δοκεῖ, ἐμηχανήσατο Λυκοῦργος εἰς τὸν ἐν ὅπλοις
ἀγῶνα. ὅταν γὰρ ὁρώντων ἤδη τῶν πολεμίων χίμαιρα
σφαγιάζηται, αὐλεῖν τε πάντας τοὺς παρόντας αὐλητὰς
νόμος καὶ μηδένα Λακεδαιμονίων ἀστεφάνωτον εἶναι· καὶ
ὅπλα δὲ λαμπρύνεσθαι προαγορεύεται. ἔξεστι δὲ τῷ
νέῳ καὶ † κεκριμένῳ εἰς μάχην συνιέναι καὶ φαιδρὸν εἶναι
9 *καὶ εὐδόκιμον. καὶ παρακελεύονται δὲ τῷ ἐνωμοτάρχῃ·*
οὐδ' ἀκούεται γὰρ εἰς ἑκάστην πᾶσαν τὴν ἐνωμοτίαν
ἀφ' ἑκάστου ἐνωμοτάρχου ἔξω· ὅπως δὲ καλῶς γίγνηται,
10 *πολεμάρχῳ δεῖ μέλειν. ὅταν γε μὴν καιρὸς δοκῇ εἶναι*
στρατοπεδεύεσθαι, τούτου μὲν κύριος βασιλεὺς καὶ τοῦ
δεῖξαί γε, ὅπου δεῖ· τὸ μέντοι πρεσβείας ἀποπέμπεσθαι
καὶ φιλίας καὶ πολεμίας, τοῦτ' αὖ βασιλέως. καὶ ἄρχον-

12—14 exc. PLUTARCH. Lyc. 22 (p. 105, 23—28) *ἤδη δὲ συντεταγμένης τῆς φάλαγγος αὐτῶν καὶ τῶν πολεμίων ὁρώντων ὁ βασιλεὺς ἅμα τήν τε χίμαιραν ἐσφαγιάζετο καὶ στεφανοῦσθαι παρήγγελλε πᾶσι καὶ τοὺς αὐλητὰς αὐλεῖν ἐκέλευε τὸ Καστόρειον μέλος· ἅμα δ' ἐξῆρχεν ἐμβατηρίου παιᾶνος κτέ.* 16 *κεκριμένῳ* vid. PLUTARCH. Lyc. 22 ad p. 21, 2. 3 citatum.

3 *μοίρας* CMς ‖ *στρέψας* U *συστρέψας* cett. ‖ 10 *μάλα* Castalio: *καλὰ* ‖ 15—20 hiulca esse videntur ‖ 16 *κεκτενισμένῳ* Saupp. *κεκριμένῳ κόμην* Zeune *καὶ κόμην διακεκριμένῳ* Weiske *λιπαρῷ καὶ τὰς κόμας διακεκριμένῳ* Cobet 735 ‖ *ἰέναι* Cobet 735 ‖ 17 *παρακελεύεσθαι* Zeune; at vulnus altius latet ‖ 18 *οὐδ'—γὰρ*] *οὐδὲ γὰρ ἀκούεται* BC ‖ 19 *ἀμφ'* ς ‖ *ἀφ' — ἔξω*] *ἀφ' ἑκάστου τοῦ ἔξω ἐνωμ.* Weiske ‖ 20 *μέλλειν* ας ‖ 21 *κύριος* H mg. F *λυκοῦργος* cett. ‖ 22 *γε*] *δὲ* Zeune ‖ 23 *τοῦτ' οὐ βασιλέως ⟨ἀλλ' ἐφόρων⟩* Weiske.

ται μὲν πάντες ἀπὸ βασιλέως, ὅταν βούλωνται πρᾶξαί
τι. ἢν δ' οὖν δίκης δεόμενός τις ἔλθῃ, πρὸς ἑλλανοδίκας 11
τοῦτον ὁ βασιλεὺς ἀποπέμπει, ἢν δὲ χρημάτων, πρὸς
ταμίας, ἢν δὲ λῃίδα ἄγων, πρὸς λαφυροπώλας. οὕτω δὲ
πραττομένων βασιλεῖ οὐδὲν ἄλλο ἔργον καταλείπεται ἐπὶ
φρουρᾶς ἢ ἱερεῖ μὲν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς εἶναι, στρατηγῷ
δὲ τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

XIV.

Εἰ δέ τίς με ἔροιτο, εἰ καὶ νῦν ἔτι μοι δοκοῦσιν οἱ 1
Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν, τοῦτο μὰ Δί' οὐκ
ἂν ἔτι θρασέως εἴποιμι. οἶδα γὰρ πρότερον μὲν Λακε- 2
δαιμονίους αἱρουμένους οἴκοι τὰ μέτρια ἔχοντας ἀλλήλοις
συνεῖναι μᾶλλον ἢ ἁρμόζοντας ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κολα-
κευομένους διαφθείρεσθαι. καὶ πρόσθεν μὲν οἶδα αὐτοὺς 3
φοβουμένους χρυσίον ἔχοντας φαίνεσθαι· νῦν δ' ἔστιν
οὓς καὶ καλλωπιζομένους ἐπὶ τῷ κεκτῆσθαι. ἐπίσταμαι 4
δὲ καὶ πρόσθεν τούτου ἕνεκα ξενηλασίας γιγνομένας καὶ
ἀποδημεῖν οὐκ ἐξόν, ὅπως μὴ ῥᾳδιουργίας οἱ πολῖται
ἀπὸ τῶν ξένων ἐμπίμπλαιντο· νῦν δ' ἐπίσταμαι τοὺς
δοκοῦντας πρώτους εἶναι ἐσπουδακότας, ὡς μηδέποτε
παύωνται ἁρμόζοντες ἐπὶ ξένης. καὶ ἦν μὲν ὅτε ἐπεμε- 5
λοῦντο, ὅπως ἄξιοι εἶεν ἡγεῖσθαι· νῦν δὲ πολὺ μᾶλλον
πραγματεύονται, ὅπως ἄρξουσιν ἢ ὅπως ἄξιοι τούτου
ἔσονται. τοιγαροῦν οἱ Ἕλληνες πρότερον μὲν ἰόντες εἰς 6
Λακεδαίμονα ἐδέοντο αὐτῶν ἡγεῖσθαι ἐπὶ τοὺς δοκοῦν-
τας ἀδικεῖν· νῦν δὲ πολλοὶ παρακαλοῦσιν ἀλλήλους ἐπὶ
τὸ διακωλύειν ἄρξαι πάλιν αὐτούς. οὐδὲν μέντοι δεῖ 7
θαυμάζειν τούτων τῶν ἐπιψόγων αὐτοῖς γιγνομένων,
ἐπειδὴ φανεροί εἰσιν οὔτε τῷ θεῷ πειθόμενοι οὔτε τοῖς
Λυκούργου νόμοις.

---

8 sqq. caput 14 recte uncis incl. Weiske ‖ 9 δία α ς ‖ 11 ἔχοντας H ἑκόντας cett. ‖ 12 πόλεσιν M ς ‖ καὶ secludit Herwerden ‖ 15 τὸ AB ‖ 16 πρόσθεν ⟨μὲν⟩ Cobet 736 ‖ 18 ἐμπίμπλαιντο Dind. ἀναπίμπλαιντο Herwerden: ἐμπίπλαιντο ‖ δὲ C ς ‖ ἐπίσταμαι del. Cobet 736 ‖ 22 τούτου Steph.: τούτων ‖ 28 θεῷ ⟨ἔτι⟩ Herwerden.

XV.

1 *Βούλομαι δὲ καὶ ἃς βασιλεῖ πρὸς τὴν πόλιν συνθή-*
κας ὁ Λυκοῦργος ἐποίησε διηγήσασθαι· μόνη γὰρ δὴ
αὕτη ἀρχὴ διατελεῖ οἵαπερ ἐξ ἀρχῆς κατεστάθη· τὰς δὲ
ἄλλας πολιτείας εὕροι ἄν τις μετακεκινημένας καὶ ἔτι
2 *καὶ νῦν μετακινουμένας. ἔθηκε γὰρ θύειν μὲν βασιλέα*
πρὸ τῆς πόλεως τὰ δημόσια ἅπαντα, ὡς ἀπὸ [τοῦ] θεοῦ
ὄντα, καὶ στρατιὰν ὅποι ἂν ἡ πόλις ἐκπέμπῃ ἡγεῖσθαι.
3 *ἔδωκε δὲ καὶ γέρα ἀπὸ τῶν θυομένων λαμβάνειν καὶ γῆν*
τε ἐν πολλαῖς τῶν περιοίκων πόλεων ἀπέδειξεν ἐξαίρε-
τον τοσαύτην, ὥστε μήτ' ἐνδεῖσθαι τῶν μετρίων μήτε
4 *πλούτῳ ὑπερφέρειν. ὅπως δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἔξω σκη-*
νοῖεν, σκηνὴν αὐτοῖς δημοσίαν ἀπέδειξε, καὶ διμοιρίᾳ γε
ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐτίμησεν, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν,
ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βού-
5 *λοιντο. ἔδωκε δ' αὖ καὶ συσκήνους δύο ἑκατέρῳ προσε-*
λέσθαι, οἳ δὴ καὶ Πύθιοι καλοῦνται. ἔδωκε δὲ καὶ
πασῶν τῶν συῶν ἀπὸ τόκου χοῖρον λαμβάνειν, ὡς μήποτε
ἀπορήσαι βασιλεὺς ἱερῶν, ἤν τι δεηθῇ θεοῖς συμβουλεύ-
6 *σασθαι. καὶ πρὸς τῇ οἰκίᾳ δὲ λίμνη ὕδατος ἀφθονίαν*
παρέχει· ὅτι δὲ καὶ τοῦτο πρὸς πολλὰ χρήσιμον, οἱ μὴ
ἔχοντες αὐτὸ μᾶλλον γιγνώσκουσι. καὶ ἕδρας δὲ πάντες
ὑπανίστανται βασιλεῖ πλὴν οὐχ ἔφοροι ἀπὸ τῶν ἐφορικῶν
7 *δίφρων. καὶ ὅρκους δὲ ἀλλήλοις κατὰ μῆνα ποιοῦνται,*
ἔφοροι μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως, βασιλεὺς δ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ.
ὁ δὲ ὅρκος ἐστὶ τῷ μὲν βασιλεῖ κατὰ τοὺς τῆς πόλεως
κειμένους νόμους βασιλεύσειν, τῇ δὲ πόλει ἐμπεδορκοῦν-
8 *τος ἐκείνου ἀστυφέλικτον τὴν βασιλείαν παρέξειν. αὗται*

---

12 *διμοιρίᾳ*] SCHOL. Hom. *δ* 65 *λέγει δὲ καὶ Ξενοφῶν διμοιρίαν δίδοσθαι τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσι.*

3 ⟨*ἡ*⟩ *ἀρχὴ* Weiske ‖ 6 *πρὸς* Haas ‖ *τοῦ* del. Dind. ‖ 8 *γέρρα* AB ‖ 9 *τε*] *δὲ* A ‖ 10 *μήτ' ἐνδεῖσθαι* Dind.: *μήτε δεῖσθαι* ‖ 11 *ἔξω*] *ἀξίως* Jacobs ‖ 12 *γε*] *δὲ* Schneid. ‖ 15 *δύο* Heindorf: *δύω* ‖ 18 *ἱερείων* Dind. ‖ 19 *λίμνη*] *κρήνη* Herwerden ‖ *ἀφθονίαν* H om. cett. ‖ 24 *δ'*] *δὲ* Aς

μὲν οὖν αἱ τιμαὶ οἴκοι ζῶντι βασιλεῖ δέδονται, οὐδέν τι πολὺ ὑπερφέρουσαι τῶν ἰδιωτικῶν· οὐ γὰρ ἐβουλήθη οὔτε τοῖς βασιλεῦσι τυραννικὸν φρόνημα παραστῆσαι οὔτε τοῖς πολίταις φθόνον ἐμποιῆσαι τῆς δυνάμεως.
αἳ δὲ τελευτήσαντι τιμαὶ βασιλεῖ δέδονται, τῇδε βού- 9
λονται δηλοῦν οἱ Λυκούργου νόμοι, ὅτι οὐχ ὡς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὡς ἥρωας τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς προτετιμήκασιν.

---

1 *οἴκοι* del. Cobet 737, *δημοσίᾳ* Herwerden ‖ 2 *οὐ*] *οὐδὲ* a ‖ 5 *αἱ* ABς.

Variarum lectionum Appendix.

1, 3 ἀλλὰ] .λλ' U | 4 τὲ FH om. O | 5 ὅτῷ' K ὅτώ M om. O | ποτε MEIK | 5. 6 τρόπω ποτὲ TZH | 6 τρόπῳ om. Mª τρόπω, sup. ω scr. β D | ἐπεὶ μέντοι] ἐπειδὴ T | 6. 7. ἐπιτηδ.] ἔργά T | 7 σπαρτιάτων BMª ‖ 8 λυκοῦργος O | γε μέντοι T | αὐτοὺς LDHZ | 9 ηὐδαιμόνισαν LDZV³ εὐδαιμόνησαν C κυδαιμόνισαν H | δ' ante ἔσχ. add. OT | 10 μάλα] μᾶλλον T, suprascr. m2 μάλα G om. O | 11 ἄλας Mª | 12 τὴν bis V³ ‖ ἀπέδειξεν TD ἐπέδειξαι cod. Parisin. 425 (s. xvi) ‖ 13 ἐξαρχῆς LFH | ἄρξομαι H | 14 καλὰς T δοκούσης N | 15 ἢ U | ἀνιστὸν N ανονστον T | μετριοτατῳ T μετριώτατον B.

2, 1 ἢ] κατὰ T | 2 ἀπεχομένας] inter α et π una littera deleta V³ | ἢ—χρωμένας om. T | 3 τῶν] .ῶν U | ἑδραῖοι εἰσὶν libri praeter ABL | 4 τὰς ἄλλας κόρας οἱ Ἕλληνες, corr. m. 1 V³ | ἠρεμιζούσας A | ἰριουργεῖν N | ἀξιοῦσιν C | 5 οὖν om. codd. praeter ABC | 6 ἀνγενῆσαι Mª | γενῆσαι HZ ‖ 7 ἱκανᾶς K | 9 σωματασκεῖν ἐδίδαξεν V³ συμμαχειν ἔταξεν, in mg. σωμασκειν T | ἧττον AB | a μέγιστον usque ad v. ὄμματα μεταστρέψαις om. R | 11 ἀνδράσι IK ἄνδρασι Y | ἀγῶνα C | ἀλήλας H αλληλους T et, ας sup. v., Q ἀλλήλαις I | 12 ἐποίησεν C | αμφοτέρων I | ἰσχυρῶν A | καὶ τὰ] τὰ DH | 13 ἐρρωμενεστέρα FV¹ ‖ ἐπεὶ γε LI | 14 τὸν] τὸ K τὸ//// I | τὸ πρῶτον χρόνον Y τὸν πρὸ τοῦ χρόνον mg. A m. s. xv vel xvi πρωτον suprascr. ω S | ἀμήτρως G ἀμετροτερῶς H | 15 καὶ] ἐκ NOTS Paris. 425 | τούτοις M (m. 2 τούτους) Y, (ι in ras.) I τούτους Mª τοῦτυν (οι suprascr.) U | 16 δ'] δὲ Y | 17 ποθεινοτέρως C (ν ex ο corr.) ποθεινότερος V¹ pr. ποθανοτέρως V² | 19 βλάπτοιεν (in mg. ϛοιεν) B | θαυμαστοὶ νόμοι mg. DZ | εἰ] οἱ NOSQ | διάκοροι (οι in ras.) V¹ | εἶεν] ειρε T | 20 τούτω N | τοῦ] που K | 21 ἐν int. v. T.

3, 1 ποιῆσθαι T | εὐγενείᾳ C | 2 συμβαίνει T ‖ 2. 3 τὸς τηλικούτους U2 | 3 φυλάττοντας V φυλάσσ. cett. | μᾶλλον U (μάλιστα m. 1 in mg.) | ταννάντια S | καὶ] . αὶ U | 4 ἐνόμισεν CT | πρεσβύτῃ ABC πρεσβυτάτῳ cett. | ἐποίησε LKN | ὀπόνου V² pr. | 5 σῶμα τὲ ABG σῶμα τε HIK | τοῦτον (ω suprascr.) (corr. m. rec. ut vid.) B ‖ 7 βούλοιντο (ν eras.)

K βούλητο V[1] | ἀξιολόγων (corr. in ras. m. 2) B ἀξιολόγου V[1] | τοῦτο ABV[1] | 8 ἐποίησε L | ἥντιν' M ἥντινα L | ἂν om. D (Schenkl.) | γενναῖον (corr. m 1) A γεναιαν T | δρώηι A; ita saepius | 9 τὸν ἔχοντα] αὐτην T || 10 μὲν om. C | μέντοι αὐτὰ V[3] | αἵ] . ἵ U | 11 ἀδελφοῖς T | 12 πρὸς λαμβάνειν AG | οἵ suprascr. εἰ S | 12. 13 δυαμες Paris. 425 | 13 κοινωνοῦσιν M[a] || 15 διαφερόντας K | καὶ κατὰ] καί τι H | κατὰ K | ἀπετελεσε T || 18 σαφινίσαι E.

4, 1 υἱοῖς ut vid. V[3] | 2 ἐπεὶ δ' ἂν A, saepius | τάχιστα om. TSQ | αὐτοῖ V[3] | 3 ξυνιῶσιν M | Ter. "Fac periculum in litteris, fac in musicis, fac in Palaestra" mg. DZ | εὐθὺ ALMEFIUN V[1]V[3]QS εὐθὺ[σ] (σ al. atram.) G | αὐτοὺς N | παιδαγωγοὺς om. V[3] θεράποντας G | θεραπεύοντας KYI cuius in mg. m. 1 θεράποντας, παιδαγωγοὺς G | 4 ἀφιστᾶσιν V[3] | διδασκαλείων K | 5 πλαίστρα ut vid. V[1] | 6 πόδας] παῖδας T | ὑποδήμασιν om. C | 6. 7 ἀπαλύνουσι M M[a] LEGHUV[2] V[3] ἀπαλύνουσιν I et, ω al. atram. praemisso, K ἀπαλύνουσιν Y | 7 μηταβολαῖς E | 8 ὁ δέ ⟨γε⟩ V[3] | 9 τοὺς H | ἑκάστοις A₂BCT ἕκαστος A₁ DZHU V[3] QS Paris. 425 et suprascr. ν G ἕκαστον O | 10 ἐφίστασθαι C ἐφιστᾶναι (η suprascr.) Y | ἄνρα C | αὐτῷ M[a]₁ | 11 καὶ om. V[3] | σ in mg. A | 12 ἐποιησεν T | 13 ἐπισκοποιντο T | 14 ἡβόντων N et QS m. 2 corr. A | 15 ὁπότε BCὅπτε (ο in ras.) A ὅταν K | δέι H | πολὺν NT || πειθοῖ Y | ἐκεῖ s. v. C | συμπαρηναι T | ἄντιγε K | 17 ἀπαλύνειν BLEGHUV[2]V[3]A₁ | τοὺς] .οὺς U | 18 νομιζον F | εἰ] εἰς M[a]₁N | τοῦτο K τουτ' I | ἀσκησειας T | 19 ἂν om. C | ὁ. δὲ A₁ ὅ. δη εὖ A₂ ὅ. δὴ εὖ BC ὅ. δὴ T ὅ. δὲ cett. ὀρθιὰ Y | 20 δὲ om. libri praeter ABCDZ et (ut vid. ex silentio Schenkelii) Y | ἀνθορεῖν libri praeter ABC (nisi quod ἀνθηρᾶν vel ἀνθηρεῖν V[3]) | θᾶτον M[a]₁.

5, 1 ἀνυπόδετον (acc. al. atram.; ε et ο ult. in ras.) ABLDZ M[a]₂UNYV[1] V[2]V[3] Paris. 425 ἀνυποδέτων MM[a]₁EK ἀνυπόδέτων (ο suprascr.) (prior acc. et ο m2) G ἀνυποδέτον (erat antea -των ut vid.) I ἀνυποδητον OTSQ | ἠσκηκὼς] ἡ e corr. V[1] | ὑποδεδεμενος T -ως S ὑποδεδημένον ut vid L, ω sup. ult. ο al. atram. K ὑποδεδεγμένον N || 2 τοῦ] τοῖς HK | ἐνόμιζεν ABC | ἐνὶ] ἐν' B ἐν CNV[1]V[2]O ἐνὶ V[3] ἐνι Z ἐν[ὶ] F | 3 ἱκατίω Z ματίω V[3] | δι'] δει T διαίτους N | οὕτω LDZEHM M[a] C hoc verbo finitur Paris. 425 | 5 σιτον T | σῖτον γε ALMDZEGH σίτον γε IK | ἔταξε C | τοσοῦ C | ἔχειν m. rec. A corr. int. versus | συμβουλεύειν codd. praeter CDNY ex sil. Schenkel. συμβουλεύειν (ω 2 m suprascr.) G || 6 μὲν om. H | οὔποτε MM[a]E | τοῦ] οὖ U | 7 post ἔχειν add. B₂ in mg. ὑγιανοτέρως δ' ἂν διάγειν (cfr. v. 12) | 9 ἀσκησαντας O | 9 ἐπιπονεῖσθαι C | δὲ εἰ (ἂν suprascr.) Y | χρονω T | 11 ὄψον—12 δ' ἂν om. ST || ἔψον M[a]₁ | ἔχει B || 13 ἂν] αν T | αὐξάνεσθαι—14 συλλαμβάνειν

om. ST | τὴν τροφὴν N | 14 μᾶλον N | συλαμβάνειν GV² | ἢ om. V³ | 15 αὖ] ἂν NV¹V²OT | πιέζοιτο E πιεζοίντο I ποιέζοιντο K.

6, 1 οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς V² | ἐδωκει T | δέωνται codd. praeter ABC (in ras. V¹; δέονται N) | κλεπτε S | 2 δ'] δὲ KY | ἔστιν—3 ἐφῆκεν om. S | ἐφ. ἔστιν] ἐφέστηκεν N | ἔφηκεν IK | ἐπικυροῦντας GM₁ | 4 τοῦτ' MMᵃE | 5 δ' om. BC | ἐπικλωπεύειν V³ | 6 μεθημέραν FI | 7 δὲ om. QST | τι om. R | λήψεσθαι] εσθ in ras. V¹ | 8 δηλονότι MMᵃBCNYGI | μηχανηκωτερους T | 8 τῶν — 9. 10 πολεμικοτέρους om. V¹ | πολεμηκωτερους T ‖ 10 τι I | 11 δεῖτα U | ἐνόμιζεν CU | 12 ἐπέβαλε C? DZ ἐπέβαλλε ABLFGIKMMᵃU corr., YV¹V²V³ ὑπέβαλε H ἐνεβαλε, alt. λ suprascr., O | τἆλλα MMᵃ τ' ἄλλα ADZ τἄλλα cett. | 13 διδάσκουσιν Y | 14 κακεῖνοι AG | 15 τιμοροῦνται N ‖ δὴ] δεῖ V³K μὴ N | 16 πυροὺς VV³ pr. | παρορθίας G | κάλων B₂C | 17 ἐπέταξεν CGIK ἔταξεν Y | δὴ om. ABC δὲ MLFEGIK | δηλῶσι V³ δηλῶσαι V¹ | βουλόμενος] . ουλόμενος U | 18 ἐστὶν LFI | ἀλγήσαντα] λ in ras. V¹ ‖ 21 μὴδ' εἰ DZEFHI | εἰ om. T | 22 ἀπελθη T | 23 τὸν] δὲ τὸν, δὲ del. Mᵃ₁ τῶν N | 23 εἶναι — 24 δοκοίη om. Y | ἐπιταττων (in mg. ἐπιταττειν) O ἐπιτατειν S | 24 ὅτι ἂν libri, praeter NYV³.

7, 2 διέπραξεν G ἔπραξε T | εὐδαμονεστέρους, in mg. αι, al. atram. K ‖ 5 μηδ'] . ηδ' U | ὡς DZEFGHIK | ἔθηκεν K ἔθηκε I | τῆς om. T | ἴλης K et suprascr. υ Q ὕλης N | 6 εὐπωρότατο T πορωτατον S | ante ἀρρένων est ἀρχόντων sed del. V³ | 7 ἄρχοντος ἔρημοι ST | ἄρχοντος εἰσί DHZ | 8 λεκτέον] . εκτέον V² ‖ 9 ἐρώτων add. in mg. al. atr. K | γάρ τοι MMᵃ | 11 Ἠλεῖοι L οἱ Ἠλεῖοι IY οἱ λεῖοι MMᵃE οἱ λεῖοι (^ sub ἱ al. atr.) K ηλυδια (διὰ om.) T | 11. 12 πῆ ὥρα K τῆ ὥρα I | 12 καὶ om. Mᵃ ST s. v. V² | διαλέγεσθαι post ἐραστὰς (v. 13) T | εἴργουσιν G om. S ‖ 14 τουτους T | πᾶσι γνοὺς] αλλους γνοας ST | γνοῦς A | 15 πειρῶτο * V¹ | ἄμεπτον MᵃV² | 18 ἐποίησε L | ἐν ABCYV², sed in A corr. ut vid. ex ἂν quod cett. | λακεδαίμονας K | 19 μηθὲ A με * ἐν B μεθὲν MMᵃ DUNYV¹LIZ₁OQST μηδὲν G | 21 μέντοι ταῦτα (in mg. add. δὴ) C μέντοι αὐτὰ B μὲν τοιαῦτα MMᵃAT μὲν τοι ταῦτα H | ἀπισθεῖσθαι G | ὑπότίνων I ὑπὸτίνων K | 22 πολέων I | ἐναντιοῦται B ‖ 23 παιδικῆς T | ἐπιθυμίας ut vid. V¹ | 24 λακώνων ἃ Mᵃ₁ λακώνων Mᵃ₂ | 24. 25 ἐξοποτέρας G | 25 ὁπο* τέρας, ας in ras. V¹ | δ'] δὲ G | καὶ αἰδημ. om. MᵃV¹ καὶ εὐδαιμ. N | αἰδημονεστέροι F | 27 ταῦτ' Mᵃ | ἐπισκοπεῖσθω Mᵃ₁ ‖ 28 ὅταν] . ταν U ὅτ' ἂν AIK ὅτ' ἂν G ὁταν H | γέ μην IK | 28. 29 ἐκβαίνουσι U₁ | 30 παύουσιν V³ | δὲ καὶ IKY | ἀπὸ τῶν QS.

8, 1 ὁ δὲ] ὁ om. V² ‖ 2 καταμαθῶν IH | γὰρ om. LDZH | 3 φρονιμα S | ἐμφυόμενον] ἐμφιεμενος T ἐμφυομενος S | 4 ἐπιπολλάζου-

σαν T | 6 ὑπέβαλε MMᵃLDZEFGHINKUV¹V² ὑπέβαλλε V³ | 6. 7 ἐμηχανίσατο ABST | 7 ἐπειθεὶς N | καὶ om. E | φευγοι O₁ | μηδενὸς G | 8 ἐκ] ἐκ ⟨τοῦ⟩ DZH | 10 μὴ] μηδὲ V³ T, sup. v. eras. S | πανδοῦπᾶσιν, in mg. al. atr. παντάπασι, K | ἐν τῇ bis L | 11 ἐμφυῶσαι MMᵃYEGIK | 13 τῶ Mᵃ₁ | 13. 14 περιβλέπῃ] πη in ras. V¹ | 14 μηδαμῶς B μηδαμοῦ CK μηδαμῇ MMᵃDZEFNV¹V²V³ corr. OST incertum in H | 14 ἀλλ' αὐτὰ — 15 φῦλον om. ST | ἀλλὰ, om. αὐτὰ V³ | προ AK | ποδᾶν A | 16 ἐστιν U | 17 γ' οὖν AK | φρονεῖν V³ | ἢ τῶν] ηττον T (item v. 18) | 18 λιθίνων] ι in ras. C | μηταστρέψαις BG καταστρεψαις T.

9, 1 ηδησαιο T | 2 ἐπειδ' ἂν AIG | 3 εἰς τὸ εἰς T | φιλείτιον Mᵃ₁ φιδίτιον C, corr. N, V¹, φιλίτιον (. et Δ al. atr.) F | ἀφίκονται V³ pr. | 4 ἀκουσαι I | 6 ἡβόντων A | ἐσπούδασεν, σ alt. e corr. m2 V³ | 7 γένοιτο O et ν i. v. al. atr. G | οἵους οἵους B οὕτως (interlit.) οἵους V³ | 8 ἂν om. V³ | 9 φιλονικία Mᵃ₂ φιλονικεία N φιλονεικιας QS | εγεγηνηται QS | χωροὺς IYR | ἀξιακροατωτάτους BCM MᵃEIKYV³ pr. et (ωτ in ras. script.) A ἀφιακροατοτάτους H | 9. 10 — τους γιγνομένους — ἀξιοθεατοτάτους om. G₁ supplet in mg. G₂ | τοὺς add. ante γιγνομ. R | γινομενους T | 10 γυμνικοὺς] ι in ras. Mᵃ | ἐγώνας H | ἀξιοθεατωτάτους MMᵃABCYEIK ἀξιοθεαποτάτους H | 11 εἰ] η S | ἡμῶντας GU | συμβάλοι MMᵃELDFHOUV¹ συμβάλει N συμβάλλοι, pr. λ interl. Z συμβαλλει, οι sup. v., T | 12 καὶ om. Mᵃ | ἐπὶ om. BCU ἐπι I ἀθὶ H | 13 αὖ] ἃ T | συνέβαλλεν V³ T | 14 αἱροῦνται K | ἐμφοροι O | ἀκμαζόντων] . κμαζόντων U | 15 ἱππάγρεται K | 16 δ'] δὲ NYV³OST | ἑκατὸν] ἕκαστον IYR | καταλέγοι MMᵃV³ pr. καταλεγειν, ν eras., S | ὅπου V³₂ | 17 τοὺς] τὰ V² | 18 πολεμοῦσιν V³ | τε] μὴ libri exc. G | 19 τοῖς] ταῖς K om. T | αἱρεσθεῖσιν C | ἀμφ' ABU ἀντ' C | αὐτῶν ABCUV³ | παραφυλαττουσι S | 21 ῥαδιουργοῦσι Y | 22 μὲν δὴ DHZ | θεοφελεστάτη N | τὲ F | 23. 24 ἀποδέδεικται ἃ δεῖ ποιεῖν μὲν τὸν ἀγαθὸν B || 24 δὲ K | ὅπως] . πως U | 25 ἔσωνται L et, sup. ω script. ο, V³ | ἕπονται V² | καθένα A | ἀρήξουσι//// A ἀρρίζουσι Mᵃ2.

10, 1 ἂν ἀνάγκη libri (ἂν in ras. script. A) | αὐτοις I || 2 γὰρ om. T | πυκτεύωσι N | 3 συμβάλλωσι BMᵃ₂ CV³ | διαλύει Mᵃ₁ DZEFHU V¹V²V³OQST et ν m. 2 add. A | μέντι m. 1 K | 4 παραγινόμενος C | ἦν AB | ἀπειθεῖ G | 6 ζημιοῦσιν U | μεγάλως MMᵃE μεγαλεως O | καθιστᾶναι I | 7 ὀργὴν] δι' ὀργὴν H | μὴ in ras. V¹ | 8 ἡβιτικὴν V³ | πεπρακόσιν MMᵃEABFGIUYV¹V²V³ORT add. ε i. v. m. 2. K | 10 Ἕλληνες I | ἀφελῶντες V³ pr. ἀφελουντες O om. T | ἔτι]ως ἔτι T || 12 τηλικούτοις] τοιούτοις V³ | νόμον DZT | ἐποίησεν C | 13 κωλύει L | 14 μηδὲν G | ἡβόντων N | πόνους M | 16 ηλικιαι A | 17

ἐπιτηδεύματα add. in mg. O | οἷαν LB οἷαν K | 18 κατεσκεύασεν C κατεσκευασε (ε ult. in ras.) V¹ κατασκευάσαι Z || διηγεῖσθει Z | λυκοῦργος] λ rubro V² | 19 τοὺς om. V³T | 20 ἑλληνας I | σκηνοῦντας] ο al. atr. K | πλεῖστους libri praeter M₂ et C | 21 τὰ om. T | 22 παραβαινησθαι τε ST | 23 καί]. αἱ U | σῖτον τε libri (τὲ E) | ἐξεν V² τα i. v. add. m. 1.

11, 1 ἀργενομένων ALGIMM¹UYV¹V²V³ | 2 ὅτι OT | ἀργὸν videtur habere R (Schneid.) | ἀντιπαραβάλλουσι M ἀντιπαραβάλλωσιν V² pr. | οὔτε om. V³ | 3 βροτῶν A₁MEGKM¹₁NT | γίνεται V¹ | ἔστ' C 3. 4 διασυηνῶσιν Y διασκηνουσιν R || 4 ποτοῦ ABLDZEFGMUN V¹V²V³ | 6 ἐφῆκεν ὁπότε] ἐφηκε T | διψῶν H διψώη EG | 7 πίειν E | 8 πότον H | συσκηνοντων O | 9 ἢ ante ὑπὸ s. v. V² | αὐτὸν M₂M¹ABGKDUNV¹V³ | αὐτων R | 10 διαφθείρειεν ABEGIKMM¹CY διαφθείρει V³ | δὴ om. OT | μὲν supra μὴν ex correct. O | 10. 11 πόλεσι S | 12 ὁδῶς (?) N | παραγίγνηται G παγίγνεται K | ὁ om. U | 12. 13 ἐν τῇ Σπάρτῃ om. N | 13 σπάρτι H | τὰ ὑγρὰ (hac voce interlit.) πολλὰ V³ | τα πολλη S | 14 νέους K | δὴ] δ' T | 15 φιλητίοις M¹₂ | λέγεσθαι om. O || τις om. FNV¹V²OT | 16 ποιήσῃ M¹ (η alt. e corr.) ποιησοι T | ὥστε LDZFHNV¹V²V³O | ἔχει cum compendio ηστα R | 17 παροινειαν T | ἐγγίνεσθαι C γιγνεσθαι T | ἀγαθὰ] καθὰ V³ | μὲν K μιν R | τάδε] α e corr. V³ || 19 σίτισις ABGIKMM¹C | τε om. V³ | γὰρ om. O | 20 ἐφόδω NS | μὴν om. C | σφάλεσθαι O₁GNV² | 21 ἐπιμελλεῖσθαι V³ pr. | εἰδότας libri praeter D, ut vid. ex Schenkel. silentio | 21—12. 1 οὐκ κτλ.—ἡμέρα add. in mg. U2 | καταμένουσι AB.C

12, 1 τῇδε ὀρφνῇ ὥσπερ (καὶ om.) C | ἡμέρα BEGI | χρήστεον G | γὰρ om. V³ | 2 ἔπι K | 3 καταμαθὼν I || 4 εὔχροοί τε ABDZ εὔχροοί τε LMEFGHK εὔχροοι τε I | 5 εὔστρωτοι V¹ εὔροστοι R | 6 τὲ FZ τε (sic) M | ἀσθενεῖς] εῖ in ras. V¹ | οὐδε I | τούτων R | 7 ἠμέλησεν (η et λ e corr.) V³ | ἐνοῶν MM¹₁ LQST et, νοῶν interlit., et iterum script. V¹ ἐγνῶν, in mg. al. atram. εὐνῶν, K | ὅτ' ἂν ABGI | τις DZ τι cett. | τῇ om. Y | 7. 8 γνώμῃ ἑαυτοῦ T | 8 φιλοπονεῖ GO | ἀρκοῦντας IR et, τ et σ al. atram., K ὑρκούτως N ἀρκοῦν Y | 9 ἐπέταξε] ε ult. in ras. et poster. 6 litter. eras. B | ἑκαστων N | 10 αὐτοῦ V³ | 11 οὐδὲν V² οὐδὲ ἐν C | σφαλλῆναι OH || 12 οὖν om. T | τις εὗροι] εὕροις T εὕροι I | εὕροι γέ τις V³ | 14 ἀπο AG | ἄπο alt. AG | 14. 15 τραχηλωνυμνάζονται M pr. || 16 μήν τ' V³ ἡμῖν T | ἐν] ἐ rubro V² | 17 ἑαυτῶν N | 18 παίδων καὶ γυναικῶν V³ | 19 κατασκευᾶσαι K | ὡς] . ς U | ἂν G | μηθὲν C | 20 ἀπολαύοι ἔν τι V¹ ἀπολάβοιέν τι GQST | ἀλλήλων οἱ πολῖται C | πολίται AB | ἐποίησεν ST | 21 παῖδες V² pr. | ἕκαστος C | ὁμοί M¹ (ως) | τε καὶ V³ | 21 ἀλλοτρίων ἄρχειν — 13,2 ἀνάγκῃ om. QST.

13, 1 ὅτ' ἂν ABGI ἅτ' ἂν Y | τις εἰδῇ] ἄρχοι O | τῶν V³ | 2 ἀνάγκη οὕτως ἄρχειν om. IΣR | 3 τὸν MM¹ABCYLEHIΣ τοὺς DZK | ἄρχεσθαι] ἀ e corr. V³ | ἣν K | 4 ποτὲ LHEIKZ | κατεἰποι V³ | 5 ἐστιν T | ἐμβάλειν G | 6 οὕτως U | ἀλλήλοις EHCNY ἀλλήλους ABLDZFGIKMM¹CUV¹V²V³ | μηδὲν G | 7 εἰκέταις O | 7 οἰκέταις — 8 κυνῶν δὲ om. V¹ | τι LDZFUV²V³QST ‖ 8 θηρευτικῶν] . ηρευτικῶν U | 9 συνῆψε] συνῆψεν T συνῆψαν Y συνῆ * * I | κοινωνίαι IY κοινονίαν Z | παρακαλοῦσι S | 10 αὐτοῖς C | ἔπεμπεν T | 11 καὶ ἵπποις] καὶ ἵππους R εἵποις δὲ M | ὡς αὕτως K | 12 ὀχύματος E | ποῦ libri | ἀφίκεσθαι K | 13 ἴδῃ] ἤδη N | 13. 14 ἀποκαθήσησιν N | 14 οὐ] ·νV² | οὐδ'] δ' B οὐδὲ V³ | ἐκείνῳ (o m. 1) K ‖ 15 ειθισμενων (o superscr.) corr. m2 G m1 K ἠθισμένον NT ἐθισμένον O | ἐποίησε IKYR | ἂν om. CR | ὑπο G | 16 θῆρας B | μὴ] μὲν B | 17 τυχῶσ) IK τύχωσιν ST | ἐν ταῦτα Z | ἔθηκα (ε al. atram.) K ἔθηκεν ST | μὲν om. V³.

14, 1 πεπαυμένους libri, praeter B | καταλιπειν T | 2 ἀνήξαντες N | ὅσα T | 3 καταλειπεῖν HM¹ pr. YV² | τοι γαρ οὖν A τοι γὰρ οὖν Z τοιγαροῦν (lineola sub. -γαροῦν al. atram.) G | οὕτω M₁CLDZV¹ | 4 μεταδίδοντες IK | 5 ὁπότ' ἂν τινος GI ὁπότάν τινος MDZEF ἀπότ' ἂν τινος K | δεηθῶσι V³ ‖ 6 τά^δε M | ἕλλησι om. BC ἕλλησιν Y | 7 ἐν τῇ Σπάρτῃ om. C ἐν τῇ om. m1 add. in mg. m2 K | τῇ om. ST | 9 γεωργεῖ] ει e corr. V¹ | ναυκληροῖ FNV¹V² QST | 9. 10 εὐπορεύεται M | 10 καὶ om. NO | ἀπο AG ‖ 11 τοῖς μὲν libri | τὸν μὲν A (qui τον) NYORT τὸν B τῶν om. μέν C et ut vid. QS | 12 χρηματισμῶν M¹ | μήδενὸς G | 12. 13 ἐλευθερια S | 13 παρασκευάζειν ST | 14 αὐτῶν libri praeter B et CUNYV² ex sil. Schenkel. | γὰρ om. T | δή τι MEGIM¹ ‖ 15 σκευαστέος, in mg. σπουδαστέον D σπαδαστέος T οὐ σπουδ. Y σπουδαστέον Z | ἴσα LBUV³ | φέρειν εἰς] φέρονος M pr. | εἰς ante τὰ om. C | 16 τάξασθαι G | 17 ὀργίζεσθαι E | ἱματιωνγε I | ἕνεκα — 20 συσκήνους om. N | 18 ἕνεκα] ἕ e corr. V³ | αἰσθητος QS | πολιτελεία KT | 19 εὐεξίαν (: al. atram. G εὐεξίας V¹ | οὐδε DZ in ras. C | γε in ras. C ‖ 20 ἀθροστέον Z ἀθρηστέον QS | 21 τὸ om. MM¹EGIKYO, τὸν T | τῷ om. N | ποιοῦντα H | 22 δαπανῶντας libri | μὲν γὰρ FNV¹V²OQST μὲν τῆς C | γε] δὲ V² pr. | ἀδίκων] ἀλλήλων C | post ἀδίκων add. τὸ T et S, in quo erasum.

15, 1 τοῖς]. οἷς U | διεκώλυσεν C | πρῶτον] . ρῶτον V² | 2 νομίσμα I | τοιοῦτο C | ὅ] V¹V² | δὲ καμνῶν I δὲ κάμνων V²V³ | 3 μόνον om. G | ἂν] αὖ MM¹ pr. | εἰσελθὸν] εἰσε in ras. C εἰσελθῶν YV²

pr. *εἰσελθεῖν* V^3 | *οὔτε* prius] *οὔποτε* libri praeter B. (Schenkel.) *οὐτέποτε* E | 4 *ἁμάξης* M^a | *δεόντ'* H | 5 *ἂν* K | *τι* DFGH om. K ‖ 7 *χρύσης* E | 8 *εὐφοσύνας* V^2 | *παρέχει*] *ἔχει* C *παρέχοι* V^3 ‖ 9 *μάλι-*
α
στα om. V^3 | *πείθοντ* M | 10 *ἅπαντος* M pr. | *ἐγὼ*] . *γὼ* V^2 | 11 *ἐγ-χειρισαι* T | *οἶμαι* om. O | *τὸν* om. V^3 | 12 *ταύτην* om. N | *εὐταξίαν* MM^a (?) Schenkel. *εὐδοξίαν* V^3 *εὐεξίαν* mg. V^3 rell. | *κατιστάναι* Y | *ὁμογνώμας* Y ‖ 14 *ἄλλαις* in fine versus add. V^2 | *πόλεσι* S | 15 *οὐδὲ* FG et ex sil. Schenkel. DNY | *τὰς ἀρχὰς* ante *δοκεῖν* ponit T | *τὰς ἀρχὰς*] *ἀντὶ τοῦ τοὺς ἄρχοντας* mg. AB | 16 *νομίζουσιν* Y | *ἀνε-λεύτερον* Z | 17 *οἱ κράτιστοι* om. C ⟨*καὶ*⟩*οἱ κ.* V^3 | *ὑπερέχονται*
ῶ
OT | 18 *τὸ* IKY *τ* M2 ex *τ* | *ὅτ' ἂν* AG | 19 *ἦν* A | 20 *τοῦ*] *τοῦ μὴ* ST | *σφόδρ* M^a.

16, 1 *ἐνφορείας* M^a pr., M_1 *ἐφορίας* T | *συγκατασκευᾶσαι* K *συγ-κατασκασαι* Q | 3 *ἐν τῇ πόλει* GV^3 | *ἐν τῇ στρατιᾷ* V^3 | *ἐν οἴκῳ*] *ἐ* in ras. M^a | *ὅσον* T | 4 *ἔχειν* Z | *τοσοῦτον* T | *ἂν* om. EGIKCYR | *ἡγή-σαντο* C (et ex sil. Schenkel. BD) | *αὐτὴν* om. C *αὐτῇ* EM^a pr. |
τες
5 *καὶ* om. NO | *ἔφορον* T ‖ 6 *ὡσὶ* M^a pr. | *ζημιουν* Z | *ὃν ἂν*] *ἂν ον* U *ὃν* om. G | *βούλονται* M^a *βάλωνται* K | . *ὑριοι* U | 6. 7 *δ' εἰσπράτ-τειν* BC | 7 *παρὰ χρῆμα* G | 8 *κατασπάσαι* IR *καταπάσαι* MM^aY | *εἶρξαι* $DZCNYV^1V^3$ *εἶρξαί* FHI *εἰρξή* V^2 *εἴρξαί* G *εἶρξαί* L | *γε* om. C pr. post *καταπαῦσαι* ponit T | 9. *οσαύτην* V^2 | *δὲ*] *δ'* V^3 | 10 *ὁρῶσι* (in mg. *γρ. ἑῶσι*) V^3 | *ἐρεθέντας* A | 11 *ἔπος* T | 12 *ἐπιστάται* — 13 *παρα-χρῆμα* om. V^1 | 13 *αἰσθάνονται* KO | *παρὰ χρῆμα* G | 13. 14 *κολά-ζουσιν* M^a | 14 *πολῶν* M^a | *ὄντων* post *μηχανημάτων* ponit T ‖ 15 *λυ-κοῦργω* M^a | 16 *καλίστοις* S1 | *τοῦτο* DZFK | 18 *πρὶν*] *πλὴν* T | *ἐλθῶν* V^1 | *σὺν*] . *ὺν* U | 20 *αὐτοῖς* G | *δὲ* $ABCMFGHIKUNYV^1V^2V^3$ *δ'* LDZ *δὲ καὶ* E | 21 *ἄμεινο* M^a pr. | *τότ'* T | 22 *πυθοχρήστοις* (*ῡ* e corr.) V^1V^3 | *μὴ* om. C.

17, 1 *ἄξιον*] . *ξιον* V^2 | *λυκοῦργον* M^a | *τόδε*] *τοῦτό γε* DZ *τόγε* LUV^3 | *ἀγαθῆναι* V^1 | 2 *αἱρετότερον* N | *τὸν* om. IKYO | 3 *τοῦ* om. ST | 4 *τὶς* E | *ἂν εὕροι*] *ἀνέροιτο* T | *εὕροι* I *εὗροι* L | *ἢ* om. libri (praeter D? Schenkel.) | 5 *ἀποχορεῖν* H | *αἱρούμενον* V^1 | in mg. AB *ὡς* (*ως* mg. A) *καὶ Σοφοκλῆς* (*ὁ Σοφ.* mg. B)· *ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι τὸν εὐγενῆι* (*εὐγενῆ* mg. B) *χρή*. | *ὡς τἀληθὲς* DZ *ὥστ' ἀληθὲς* $ABMM^aUNYV^1V^2V^3$ *ὥστε ἀλ.* C *ὡς τ' ἀληθὲς* E
ν
ὥς τ' ἀλ. F *ὥς τ' ἀλ.* LHIK *ὡς τ' ἀλληθὲς* G ‖ 6 *τὸ* V^3 | *πλεῖον* (vel *πλεῖνον*?) C *πλείωι* A | 7 *ἡδίω* MM^aE | 7. 8 *εὐπορωτέρω* E | 8 *καὶ ἰσχυρ.* om. M^a | *ἰσχυρωτέρα* IYV^3 | *καὶ ὅτι καὶ* BC | 8. 9 *ἔπε-ται μάλιστα* C | 9 *ἔπεται* M^a_1 | *πῶς* GHI | 10 *ἢ* libri *ἧι* A *ἢ* K | *μίντοι* V^1 | *ὥστε καὶ ταῦτα* V^3 | *γίνεσθαι* C ‖ 11 *ἐμηχανίσατο* S |

παραλειπεῖν V³ pr. | 12 παρασκεύασε IYR παρεσκεύασεν (εν in ras.) V¹ | 13 δὲ om. B τοῖς δὲ κακοῖς εὐδαιμονίαν (sic!) om. T (Gail) ‖ 14 πόλεσι S | ὁποτάν EF ὁπότ' ἄν ABK ὁπ' ὁτ' ἄν I | τὶς DZH om. R | γεν ** M γέννηται (αι) E | 15 κακῶς (prius) B | post εἶναι ponunt ἔχει (v. 14) ST | ἀγοράζειν G | τ' ἀγαθῷ MEGI τῷ ἀγ. Y | 16 γυμνάζηται (ε) UV³ | 17 λακεδαίμονη K | ἄν] post τις ponit T ειν O | τὸ U | κακῶν RM₁Y | 18 σύσκηνον om. C σύγυηνον Y | πας Z | παλαίσμασι H | 18. 19 συγγυμαστὴν (ν) Mᵃ γυμναστὴν V³ pr. .υγγυμναστὴν V | 19 δὲ K ‖ 20 ἀντιφαιριοῦντας E ἀντιφεριοῦντας IKMMᵃYRG (in quo est punctus sub ult. ι) ἀντισφιριοῦντας U | ἀχοριστος S | περιγίνεται V¹V² | 21 χωροῖς NV¹ | 21. 22 καὶ μὴν καὶ N | 22. 23 ἐν τοῖς libri praeter B (Schenkel.) | 23 ὑπαναστέον V² pr. ἐπαναστατέον T | προηκούσας O.

18, 1 ἀνδρίας DZHKV²QS ἀνανδρείας G | ταύταις e corr. K | τῆς] τὰς C | 2 καινὴν V³ | οὔ περ. libri praeter MMᵃ (Schenkel). | 3 ἀποτιτέον Z ‖ πλανιτέον S πανιτέον T | 4 τῶν om. T | 5 λιπτέον T | ἐγὼ] . γὼ V² | τῆς κακῆς Mᵃ pr. T ‖ 6 ἐπικειμένοις V¹ pr. | οὐδὲ V¹V³ ‖ αἱρεῖσθαι T | 7 θάνατον — οὕτως] θανατ' αναν τοιουτως T | τὲ DZEF ‖ 9 λυκοῦργον Y λυκοῦγος V¹ | 10 ἧ] ἡ BH εἰ MMᵃLDZEFGI KNV¹OQST (V³ ?) εἶ V² ἡ A | ἀσκοίτ' E ἀσκεῖτ' K | ἀρετῇ V² | inter τῷ et τέρματι est in L lineola quasi aliquid desit (Sturz) | κλίσιν T | 12 μηδὲ DZEFGK μηδὲν T | ἀμελεῖσθαι M | καλοκαγαθίαν L καλοκαθίαν R καλοκαγαθίαν cett. ‖ 13 τῷ corr. ex τὸ K | 14 θεὶς] ·εἰς U | κύριους I | τῆς om. GV² | 15 δι' ἔπραξεν (acc. add. m. 2) | ἐντιμώτερον V³.

19, 2 γὰρ om. O | γυμνοικοι R | ἀλ' V³ | οὕτοις E | μὲν om. QST | 4 κρεῖττον LDZHIKMMᵃNYV³ corr., ω sup. ο m.2 G κρείττων O κρείττω QST | "Laus senum sed non stultorum" mg. DZ | ψυχῆ Mᵃ | 5 ἀγωνες Z | 7 τὸ δέ ABDZEFGMᵃ₂UV³ | λυκοῦργου Mᵃ₂ | μεγάλου G ‖ 8 ἀγαθῆναι V¹ | ὅπου libri ὅπως LDZ, mg. H cum γρ. | 9 ἐπιμελέσθαι C | ἐπιμελησθαι T (?) | 10 αὔξεν V¹ pr. | ἐκεῖνος, in mg. γρ. ἐκεῖνο H | τῇ om. MMᵃ | 11 πάντες (ας m. 1) G | οἱ ἰδ. libri praeter H (et praeter A ? Schenkel.) | ἰδιοται OT | 12 τῶν ἰδ. libri praet. DO | ἰδιοτῶν OT | οἱ om. K sup. lin. S καὶ οἱ T | 13 οὕτω (λ) MMᵃLDZEHACNYV¹V² | 14 ἀρετή K | μόνηι A | 14. 15 καλοκαγαθίαν Mᵃ₂ | 15 κἀκεῖνο L κἀκεῖνον C ‖ 16 τις τὶ DZHK τις τι FGI τις τί E | ἑτέρων T | ἀδικεῖ GKT | 17 μη δελάττους Mᵃ | ἐλ. μὴ ἐπιθεῖναι V³ | φανερῶς C | 18 ἔοικεν I | ὑπο AG | μὲν om. K μὲν γὰρ ST ‖ 19 ἀποστεροῦντων I ἀποστερουντι T | τὶ DZK τί FGH |

20 *μόνους* V[3] | *ἀδικεῖσθαι* (*εῖ* e corr. m. 2) M[a] | 21 *πόλεις*] *ς* e corr. M[a] | *προδιδόσθαι* H | 22 *ζημίας*]. *ημίας* U | *ἐπὶ θεῖναι* G ‖ 24 *γὰρ* om. V[3] | 25 *ἅπασαν* LDZ *ἅπασιν* OST | *οἰιεῖαν* MM[a]Y *οἰκίαν* O | *ἐποίησεν* U | 25. 26 *ὑπελογήσατο* GV[3] *ἐπελογήσατο* N *ὑπολογίσατο* T | 26 *οὔτε χρημάτων* om. H | 28 *ἐκεῖ* libri | *μήτε* libri | *ὡμοιων* Z.

20, 2 *ὁ* om. V[2] | in mg. AB *ὅτι ὁ λυκοῦργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας* (*ἡρακλειδας* mg. B *ἡρακλειδας* mg. A) *ἤκμαζεν* (*ἤκμαζετο* mg. B) | 3 *οὕτω*]. *ὕτω* U | *ἄλλοι* N | *καὶ νόταται* M[a]1 | 4 *θαυμαστάτων* MM[a]1 | *ἐπαινοῦσι*//// V[1] | 5 *πάντα* ST | *δὲ* om. M pr. | 6 *πόλεις* N | 7 *δὴ* om. O ‖ 9 *στρατειὰς* Z *στρατείας* A *στρατιὰς* cett. | *ἐμηχανήσαντο* T *ἐμηχανητο* R | 10 *οἱ* bis R | 12 *καὶ*] *καὶ τάδε* T | *χειροτενοις* R | 13. 14 *στρατιὰς* A2BEGIK *στατιὰς* A1 | 14 *λακεδαιμ.*] *λα* sup. lin. R | *ἐκποροῦσι* MLEGIM[a]QRSUNYV[1]V[2]V[3] | *ὅσων δὲ*] *ὅσα ἐστὶ* ST | *δὲ*] *δι'* C | 15 *ἢ* MM[a]1 | *στρατιᾶ* G | *κοινὴ* MM[a]EUY | *πάντων* LDZ | 16 *πάρεχειν* G | *ὑπὸ ζυγίῳ* GK | *οἴτωι* B | *γὰρ* ⟨*ἂν*⟩ U | 17 *μὲν* QS | *τὸν* N ‖ 18 *τοιάδε* CO | *ἐμηχανήσαντο* ZOT | *ἔχει* N | 19 *χαλκὴν* L *χαλχὴν* E | *ταύτη* N *ταῦτα* QST | *γυναικεῖα* G *γυναικα* T.

21, 1 *πολεμικωτατην* I *πολεμηκωτάτην* R *πολεμηκοτάτην* T | 1. 2 *λαμρηνύνεται* S | 2 *σχολαοτατα* O *σχολεωτατα* T *σχολιότατα* Y pr. | *ῥυπαίνεται*] *ῥυπαὶ* in ras. C | *ἔφηκε* K | 3 *ἰβητικὴν* Z *ἡβηκην* QST *ἡβικὴν* V[1]O *ἡβιτικὴν* V[3] | 5 *κατεσκευασμένων* — *μὲν* om. IΣYO | *μοίρας* MM[a]EGD pr. *μόνας* N | *διεῖλεν*] . *ιεῖλεν* U ‖ 6 *δὴ* QS | *πολιτικῶν*] *πολεμικῶν* L pr. *τούτων τῶν*, in mg. *πολιτικῶν ἔχει μορῶν πολ.* H | 7 *ἔχει μορῶν* libri | *ἔχοι* C | *μοιρῶν* M corr. M[a] pr. E, D in quo punct. est sub *ι* | *τέσσαρας* libri (*τέσσερας* Z) | 7. 8 *πεντεκοντήρας* A (Schenkel.) *πεντηκοστῆρας* cett. | 8 *ὀκτῶ* I | *ἐνωμοτάρ* (*χ* sup.) B -*ας* CV[1] ex sil. Schenkel. | *ἑκκαίδεκα* AGK | 9 *τῶν* om. IYRT | *μοιρων* D *μοιρῶν* MM[a]E *μηρων* T | in mg. *μοιραι ἢ μόραι* D pr. | *δια περ εγγυασιως* T | *δῖα* G | *παρεγγύσεως* A ex corr. BZ *παραγγυήσεος* (//// sup.) M | 9. 10 *τοτε* ter A *τοτὲ* ter LDZFHMV[1]V[2]V[3] | 10 *ἐκωμοντίας* ut vid. (vel *ἐνωμοντίας*) B | *δὲ* alt. om. T | *ὅ*] *ὡς* T ‖ 11 *πολυπλοκωτάτον* C pr. *πολυπλοκοτάτην* V[2] | 12 *ἐναντιότατον* AB | *ὑπειλήφασιν* O | 13 *προτοστάται* V[2] *πρωτοστατοι* T | 14 *παντ'* Z *πάντα* I.

22, 1 *οἴτωι* A ‖ 2 *ὡς* H · *σ* V[2] | *γινώσκειν* ECOQST | 3 *τοῖς*] *τοὺς* MM[a]GKI pr. R | 4 *αἱ δὲ*]. *ἱ δὲ* U | *κηρηκος* R | 5 *ἀραιαί*] *τί οὖν χαλεπὸν μαθεῖν ἀραιαί* K. *ἀραιαὶ* F *ἀραιαὶ* AV[1] | 6 *αἱ* om. MM[a] | *γίνονται* C | *δή*] *δ'* libri exc. BV[2] ex sil. Schenkel. et ut vid. QS, om. C in quo *οὐδὲν οὐδ'* legitur | 7 *τί* AB | *τὸ*] *τὸν* AB | *κἂν* G ‖ 8 *πα-*

ρατυχόντως A, et ο sup. ω, K | τὴν om. ST | 9 οὐκ ἔτι G οὐκ ἔστι K | ῥάδιον ἐστὶ DZ | τῶν om. O τὸν T | τοῦ om. H | 10 λυκούργους K pr. | νο//////ν M νόμοις N νόμον ST | παιπεδευμένοις G ‖ 12 χαλαιπὰ V^2 | ὅτ' ἂν ABGIK | ἐπικαίρως N, Y corr. ἐπὶ καίρως GT | 12. 13 πορεύωνται] ν in ras. M πορεύονται BCUYV^2OT | 13 ἐνωμοτεία ABMM^aEKO ἐνομοτία V^2 ἐνωμοτείᾳ GI | 14 δὲ Y | 15 ἐνωμοταρχι T ἐνωμοταρχοι S | παραγγυᾶται ME | 15. 16 παρ' ἀντιασπίδας, in mg. al. atram. παρ' ἀσπίδα K | ἀντὶ τοῦ παρὰ τὰ εὐώνυμα mg. ABOGI | 16 ἔστ' C | 16 ἔστ' — 17 οὕτως om. N | 17 φάλαξ M^a pr.

μέτωπον
U | ἀσπὶς | λόχος | δόρυ mg. ABCGIK | 18 ἐπιφανῶσι O | ἐξελίπτεται (π
οὐρὰ

in ras.) M^a ἐξελιττε R ἐξηλιττηται S | 19 τειχος T τιχος S | ἐναντία U om. T | 20 ὦσι V^3 | 20 ὅτι] ὅτε LDZFHY$V^1V^2V^3$ et ex ὅτι corr. IK ἔτι G | ὁ om. IKR | οὐδὲν τούτων Y οὐδὲν τοίτω V^3 ‖ 21 ὅτι C | καὶ in ras. V^1 | 22 κυκλουσθαι M ἐπιχείρειεν T | τὰ om. RTIKY | γυμνὰ] μν in ras. M γυμφνὰ ν int. vv. et punct. al. atram. K | 23 ἄλλα M | τὰ om. T | περιβάλοιεν C | ἢ G, Y (?) ἦν cett. ?.

23, 1 δοκεῖ ABQSHC δοκη T δοκεῖν N | σοι φερειν T | 3 ἔστ' C | ἦ (prius) A | 4 ἦν] . ν U ἦν K om. O | δ' αὖ] δὲ LDZFUNV^1V^3OQST | δεξιῶν add. in mg. V^3 ‖ 5 ἐπιφαίνεται KRT, in mg. ἐπιφέρηται H ἐπιφενηται O | τάξις] τ e corr. V^3 | hic mg. Y eandem figuram exhibet quam supra AC | ἐπι καίρως MM^aEGIUYV^3RT | οὐθὲν ACLMDUO | 6 λόγον ST | 7 στρέφουσι Q corr. | γίνεται libri praeter C (Schenkel.) | κατοὐρὰν G et ut vid. A | λόγχος V^2 λόγος T | δόρυ] ἀντὶ τοῦ παρὰ τὰ (τα mg. A) δεξιᾶ (δεξιὰ mg. BG) mg. ABG | 19 πολέμιοι] omnia praeter π in ras. C | προσιῶσιν C | 10 ἀποθοῦσιν ABE ἀλλὰ ποθοῦσιν NV^2 | ἀντιπάλους libri praeter V^2 qui ἀντιπάλλους et C qui ⟨τοῖς⟩ ἀντιπάλοις | 11 στρέφουσιν V^3 | κακουρὰν A κατοὐρὰν G | παρὰ K | 12 καθίσταται] α alt. ex corr. V^1 ‖ 13 ἧι A ἡ BDZEFGH τὸ T | στρατοπαιδεύεσθαι QSTU | 13. 14 λυκοῦργος χρῆναι V^3 corr. m. 1 | 14 τὸ om. T | τὰς * AB | τετραγ.] τεταγμένου IKY | 14. 15 ἀχρίστους εἶναι τοῦ τετραγώνου C | 15 ἄχρηστος T | κῦκλον B | ἐστρατοπαιδεύσατο QST | 16 ὅρος G | ἀσφαλος T | τειχοι T | ὄπισθεν A | 17 φυλακ.] · υλακὰς U | γε μὴν] δὲ O, γε μὴν in mg. | μεθ' ἡμερινὰς G | τὰς] τὰ H | παρὰ] πρὸς IKY ‖ 19 αὖται Z | κατίστανται Y | μὲν RST | 20 φυλάττουσι RST | προόρῶεν G | 21 πρωίοι RY προείσι V^3 | νύκτων K | οἱ σκιρίται προεφύλαττον ἵνα (ἵνα mg. A) μηδεις (μὴδεις mg. G) ἔξω τῆς φάλαγγος τολμήσῃ πλανᾶσθαι mg. ABG ‖ 22 δὲ Y | δ' ἤδη] δεδει T | 23 τινὲς ABEFHC τιςι L τισι DZ | συμπαρόντες, in mg. περιμόντων H συμ-

περμόντων DZ | *δὲ* e corr. V² | *ὁ γὰρ Λυκοῦργος ἐκέλευσεν ἵνα οἱ μὲν τῶνΛακεδαιμονίων δοῦλοι μὴ τολμῶσιν* (*τολμήσειαν?* mg. B) *ὁπλοφορεῖν* [*μηδαμοῦ αὐτοὶ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι* om. mg. B] *ἵνα ἀεὶ μετὰ δόρατος βαδίζουσι διὰ τὴν ἀσφάλειαν* mg. AB | 25 *καὶ τοὺς* — 26 *ὅπλων* om. O | *τοὺς* om. S | *εἴργουσιν* L | *ἕνεκα* HIK | *ἐστιν οὗπερ* om. K | *ἐστὶν* H *ἔστιν* I | *ὑπὸ* A | 26 *ἐπὶ* om. T | *τὰ* om. R | *τἀναγκαῖα* ME et· *αία* M² | *ἐπὶ τὸ οὐρῆσαι καὶ ἀποπατῆσαι* mg. AB | *πιόντας* Z.

24, 1 *λιπεῖν* V² | *διὰ τὴν ὀσμὴν* (*ὀσκνὴν* mg. B) mg. AB | *ἀλλήλοις* MEM²UNYV¹V²V³QRST | *ἀπέρχονται* M² sed *έ* super -*ερ*- m2 ut vid. | 2. 3 *ἀσφαλείας*] *σφ* in ras. | 3 *ποιοῦσιν* A(B, Schenkel.) GHKYR | *μηταστρατοπεδευονταί* FG *μεταστρατοπαιδεύονταί* QST V³ | *μὴν* om. O | *πυκνὰ* om. T | 4 *τοῦ*] *τοσουτος* T | *συνεσθαι* T | 5 *γυμνάζεσθαι*] *εσθαι* in ras. A | *δὲ*] *δεῖ* T | *προσαγορεύεται* N | 6 *ὅσωπερ* libri praeter D qui *ὅσοισπερ*, ZH qui *ὅσοιπερ*, LC mg. H qui *ὅσῳπερ* | 6. 7 *στρατεύονται* Z | 7 *μὲν* om. ST | *αὐτοῖς* Y | 8 *ἐλευθερωτέρους* K | *ἐλευτεριωτέρους* Z | *δε* Z | 9 *δεῖ* — *ποιεῖσθαι* om. T | *οὔτε* prius] *οὐδὲ* OR | *ἐλάσσω* libri | 10 *μοίρα* MM²ED pr. | *ἐφήκηι* A *ἐφήκη* BDZEFGK | *ὥπος* IR *μηδεὶς* G | *αὐτοῦ* LEFGIKHMM² (A, Schenkel.) NYV¹V²V³ | 11 *πόῤῥω* H *πόρρω* G | *γίγνηται*—12 *πολέμαρχος* om. QST | *γίνηται* B | *μητὰ* F | *καθίζει* N | 13 *ἀριστ.*] · *ριστοποιεῖσθαι* U | *τῶν*] *ων* in ras. C | 13. 14 *των* T | *πρὸς κόπον* CT | 14 *ἀπολύεσθαι* E | 15 *μητά γε* FG | 16 *δεινοποιεῖσθαι* V³ | *κηρύττεσται* K, I pr. *κηρυττη* s. lin. T *κηρυττοι* Q | *ἐπεὶ δ' ἂν* ABU *ἐπειδ' ἂν* IK | *ἄσωισιν* A *ἄσωσιν* BDZEFHIK .... | 17 *κεκαλιερηκότες* K *καὶ καλλιερηκότες* UV² pr. *και καλλιεριкοτες* T | 18 *γράφω*] *γράφει* T *φ* add. m. 2 int. v. | 19 *λακεμονίοις* R | *άντις* G | *παραλελειμένα* V³ *παραλελυμένα* T | 20 *δεῖται* AB (C, Schenkel.) *δεῖ εἰς* T | 21 ·*ιηγήσομαι* V² | *ἐπὶ στρατιᾶς ἣν* V³ | *ἦν* AB | *στρατιᾶς* corr. ex *στρατείας* (quod T) M | *λυκούργος* H | 22 ante *βασιλεῖ* addit *ἐν* T | *δύναμιν καὶ τιμὴν βασιλεῖ* DZ | *παρασκεύασε* IKY *παρεσκεύασεν* V³ *κατεσκεύασε* ABC | 23 *γὰρ* om. R | *πόλεις* V¹ pr. | *φρουρᾶς* libri praeter A in quo *φρουραῖ* (Schenkel.) | 23 *βασιλέα* — 24, 1 *αὐτῷ* om. C.

25, 1 *αὐτῶν* E | 2 *κοινοβουλῶσι* GKY *κόινοβαλῶσιν* M² pr. *κοινοβολῶσιν* N *κοινοβουλῶσιν* V³ pr. *κονοβουλωσι* R | *ἦν*] *εἰ* O | *τινα* QST | 3 *καὶ* om. V³ | 4 *μηδεμία* GK *μὴ δὲ μία* E *μηδὲ μία* MM² | 5 *ἀσχολίαι* A | *ἢ* BDZE *ἢι* A | 5. 6 · *παναλήψομαι* U | 6 *μασιλεὺς* G | *στρατεία* T | 7 *οἶκοι ὧν* om. T | *τοῖς* libri praeter M² in quo *οἱ τοῖς* | 8 *ἦν*] *ἐπὴν* C | 9 *προηγεῖται* G *πρηγειται* R | *ὄρια* (*ι* m. rec.) G *ὄρεια* N *ὄργια* Y pr. | 9. 10 *ὁ βασιλεὺς δὲ* DZ, *δὲ* om. L sed positum est supra lineam inter *βασ.* et *ἐκεῖ* | *ἐκεῖν* Z | 10 *Ἀθηνᾶ* E | *ὅτ' ἂν* ABGIKU (itidem infra) | 11 *καλλιερηθείη* V² pr. | *ὅρια*

GAU | 12. 13 προήγεῖται G πρηγεῖται I | 13 παντία M^b1 | 14 θύεται K pr. | ἄρχηται F | 15 κνεφέος V² pr. | προσλαμβάνειν C προλαμβάνει T | 16 εὔνοιαν, mg. ἔννοιαν H quod habent FUNOQSTV¹V²V³ | δὲ] δὲ καὶ T θησίαν E | πολέμαχοι K | λοχαγοί M^a pr. ‖ 16 λοχαγοὶ — 17 στρατίαρχοι desunt in BC | 17 πεντηκοστῆρες libri (praeter ABD ex sil. Schenkel.) | σκευοφορικοῦ] νο in ras. C | 18 τῶν ἀπὸ om. K | τῶν alt. om. G | πόλεων — στρατηγῶν om. O | δὲ om. DZ | 19 ἐφόδων L ‖ 20 μασιλεὺς G | 22 τελεωθῇ C | μασιλεὺς G | προσκλέσας E προσκαλέσας NV³ προκαλέσας cett. | 23 παραγγέλει M^a pr. NOTV²V³ | ὅστε K | 25 τω DZF | ὄντι FZ | τεχνήτας MM^a1ECT | 26 ἐπειδ' ἂν GIK ἐπειδὴν C | ἡγεῖται D pr. V¹ pr. | μὲν om. V² ‖ 27 μήδεὶς G | αὐ—τοῦ (lineola m2) I.

26, 1 σκιρῖται A | προερευνώμενοι RKY et ν int. v. m. 2 I | προβαινόμενοι T | 1. 2 δεποτε Z | 2 οἴονται GIM^aYR οἴωται V¹ | 2. 3 πρώτης M^a | 3 μοίρας MEM^a1CD pr. μήτρας T | συστρέψας libri (de B et U silet Schenkel.) | ἐπὶ τὸ T | δόρα UV³ | ἔστ' C | 4 γίνεται C | ἐν μέσῳ] μέσον V³ | δυοῖν μόραιν καὶ om. G supplet in mg. al. atram. | δύο MEM^a1 | μοίραιν MM^a pr. ED pr. μορῶν C | μοίραιν καὶ δύοιν in mg. m. 2 H πολεμάρχαιν O | 5 δὲ om. V² | τῶν] . ῶν U ‖ 6 περι I | δημοσίαν MEGKY δαμοσίων U δαμοσίους C δαμοσία N διμοσίαν I | συντατάττει (· · al. atram.) I | 6. 7 συσκηνῶσι QST | 7 ὁμοίως H | αὔλιται T | 7. 8 οἱ τοῦ] οὗτοι NT | 9 οὐδὲ B | 10 ἀπροσκεπτέον ἐστὶ ABLDZEFGM ἀπροσκεπέον ἐστί MM^a BDUNYV¹V²V³ (Schenkel.) | ἐστι om. L | καλλὰ L καλὰ cett. | καὶ om. DZV³ | τάδε καὶ CDZ τάδε om. O | ὠφελ. τάδε H | ὠφέλημα V³1 ‖ 11 ἐμηχανίσατο O | λυκοῦργον M^a pr. ὁ λυκοῦργος C | 12 ὥτ' ἂν K | χίμαιρας MEK χίμαιρος ut vid. M^a1 χίμειρα U | 13 σφαγιάζεται BV³ pr. | τὲ E ται KR | ἀθλητὰς MM^aEGKUNQST mg. O et υ sup. θ al. atram. FI ἀθλυτὰς V³ αὐθλητας R om. O | 14 μήδένα G | 15 πρὸ ἀγορεύεται G προαγορεύεσθαι, suprascr. τ, T προαγορεύονται O | 15. 16 τῷ νεῷ V² | 16 κεκριμμένῳ LDZU κεκρυμμένῳ T | 17 καὶ om. S | δόκιμον V³ | καὶ om. SQ | παρασκεύονται Z παρακελεύοντι S | ἐνωμοτάρχῃ N ‖ 18 οὐδὲ γὰρ BC | γὰρ post ἀκούεται om. BC | 19 ἀμφ' LDZFUV¹V³ | ἐνωμοτ.] · νωμοτ. U | γίγνεται LFKNUΣYV¹V²V³ γίνηται C | 20 πολέμαρχον ST | μέλλειν ABEGKΣCYV²V³ pr. I pr. R | ὅτάν F | γε μὴν post καιρὸς ponit T | δοκεῖ ENST ‖ 21 στρατοπαιδεύεσθαι V³QST | κύριος] λυκοῦργος libri (nisi quod λυκούργου Y) praeter H ἴσως κύριος m. 2. mg. F | γρ. τούτου μὲν λυκοῦργος βασιλεῖ λέγει μέλειν καὶ τοῦ δεῖξαι mg. H | βασιλεύς] spatium vacuum C βασιλεῖ λέγει μέλειν DZ βασιλεὺς καὶ κύριος NO βασιλεώς Y | 21 καὶ τοῦ — 23 καὶ φιλίας om. Σ | 22 δεῖξαι ABDZGIK | γε om. C | τὸ] · ὁ V² | μέντι K | 23 καὶ prius om. O | βασιλέος R.

27, 1 βούλονται NY | πράξαι DZ πρᾶξαι AEGI | 2 τὶ ADZEG | ἦν H | δ' οὐ B δὲ A | ἔλθη s. l. οι S ‖ 3 μασιλεὺς G | ληια T | πρὸς τοὺς T | λαφυρπωλας O | 4. 5 οὕτω δὲ πραττομένων] τω δὲ πρα in ras. C | 5 βασιλεὺς K, in mg. al. atram. βασιλεῖ, — εῖ e corr. m. 2. Mª μασιλεῖ G | καταλίπεται] καταλείμεται K | ἢ] καὶ ST | τοὺς om. ST | 6 τὰ] τοῦ U | τοὺς om. V³ | 6 θεοὺς — 7 πρὸς τοὺς om. Z | εἶναι] εἶ in ras. 5 vel 6 litt. V³ | στρατηγῷ Mª pr. Y ‖ 8 τις με LDZIKFGH τις μεν O | ἔροιτώ G punct. sub ω K, ἐρωτοί (ω et οι al. atram.) I | εἰ ἔτι καὶ νῦν μοι H | ει GT om. O | εἰ καὶ] κεὶ καὶ K | καὶ bis I | ἔτι μοι] ἔτοι μοι U ἕτοιμοι V³QRS ὅτοι μοι G ex corr. ἕτοιμοι I (punct. sub pr. ο al. atram.), KLE | 9 νόμοι in mg. add. D | μὰ om. Mª₁ | δι' ME (V²V³ ex sil. Schenkel.) δία cett. | 10 θράσεως I | μὲν om. V³ ‖ 11 ἔχοντας H ἑκόντας cett. | αἱρομενους T | εἰκη T | 12 ἁρμόζοντας] ἁρμοσταὶ (ἁρμοσταὶ mg. A) ἐλέγοντο οἱ καθεκαστην (καθεκάστης? mg. B) τῶν ὑπο λακεδαιμονίους πόλεων (πόλεως mg. B) ἀποστελλόμενοι ἐκ Σπάρτης ἄρχοντες mg. AB | πόλεσιν MMªEGHIKR | 13 διαφέρεσθαι Mª | πρόσθε G ‖ 14 νυνὶ V² | δὲ C | δ' εἰσὶν K | 15 καλλωπυζωμένους N καλωπιζομένους V³ | τὸ AB ‖ 16 τούτου in ras. V¹ | κενηλασίας B ξενιλασίας ST | γινομένας ST γενομένας C | 17 οὐ IR | πολῖται AK | 18 ὑπὸ C · ^οι^πὸ U | ἐμπίπλαινται N ‖ 19 μηδέποτε G | 20 ἁρμόζοντας N | ξένης Z ξένην BC ξένση (sic) U | ἦν GK | 20. 21 ἐπελοῦντο Mª₁ ἐπιμελοῦντο OT | 21 εἶεν — 23 ἔσονται bis in O ‖ 21 νυνὶ V² itidem v. 17 et 20 | δὲ LDZFCUYV¹V²V³OQST | πολλῷ C | 22 ἄρξωσιν V³₁ ἄρξωσι T | τούτων libri | 23 ἔσωνται EL | τοιγὰρουν A τοιγαρουν G ‖ 25 πολυ QS ‖ παρακαλοῦσιν] -ακαλου- in ras. B παρκαλοῦσιν IY | ἀλλήλους Mª | 26 τῷ FDUV¹V²V³ | πάλιν ἄρξαι DZT | μέν V³ · ἔν^τοι^τοι U ‖ 29 λυκού (sic) Mª.

28, 1 ἄς] οὓς K | 1. 2 συνθῆκας G | 2 ἐποίησεν C | μόνῳ T | 2. 3 δη αὕτη] τοιαυτη T αὐτη O δὲ s. l. | 3 οἵαπερ GI οἷαπερ MMªUY | ἐξαρχῆς L | κατασταθῆ Mª₁ | 4 εὕροι ἂν τις in ras. M | καὶ om. C | 5 μητακεκινημένας EG μετακεκιμένας Z μετακινουμένας EG | βασιλέας T ‖ 6 πρὸς IK | τοῦ libri (τὸν N) | 7 στρατείαν T | ὁποίαν OT | ἢ] εἰ Mª₁ | πόλεις V¹ pr. | ἐκπέμπει MMªEIKGYV¹ pr. OQRST | ἡγεῖσθε K | 8 ἔδοκε H | γέρρα AB (A tantum Schenkel.) | γῆς QRS ‖ 9 τὲ FM δὲ A (ex sil. Schenkel.) | τῶν] ὧν ABLKMMªUYV²V³RQS | 10 μήτε δεῖσθαι libri | τῶν μήτριων BFG | 11 οἱ in ras. V¹ ‖ 12 ἀπέδειξεν QRST | διμοιρίᾳ] δι et ιρί in ras. C διμορία NG διμυρία FUV²V³QS | 13 διπλασιονα T | οὐκ T | καταφύγοιεν B, U corr. φαγοιεν T | 14 τοιτου O | τιμῆς NV²V³QST | ἔχειεν T | 14. 15 μούλοιντο G | 15 ἔδοκε H | δύο "De codicibus Parisinis non constat, ex quibus

mirum nihil inde ab hac paragrapho annotatum esse a Gailio" (Saupp. in Schneid. edit.) | 15. 16 προελέσθαι LDZ || 16 οἵ δὴ des. cod. A pars vetustior, οἱ δὴ N | 16 ἔδοκε H | καὶ] καὶ ἀπὸ M[a] καὶ καὶ C | 17 πάσης C | χοῖρον A | 18 ἀπορῖσαι libri praeter DBV[1] .... | 18 τι] δέ τι DZ | 19 λίμνην M[a]₂ C corr. λαίμνη Z λήμνη V[2] | ἀφθονίαν om. libri praeter H (et praeter M[a]? Schenkel.) || 20 παρέσχεν C | 21 γινώσκουσι CV[3] | ἕδρας H | 22 ὑπ' ἀνίστανται I | τῶν LDZ | 23 ὅρκους GI | ἀλλήλους I pr. | καταμῆνα GIK || 24 ἔφοροι] · φοροι V | 24 δὲ AK | ἑαυτὸν N | 25 ὅρκός G ὅρκός K ὀρκός I | ἐστι GKI | μασιλεῖ G | 26 τῇ δὲ E qui om. πόλει | 26. 27 ἐμπεδορκοῦντας Y | 27 ἀστυφέλατον H.

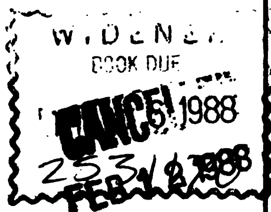
29, 1 δίδονται C? | μασιλεῖ G | 2 οὐ δὲ ABC | πολὺ] πολλοὶ (οι interlit. et in mg. al. atram. υ) K | 3 ᾗ τυρανικῶν M[a]₁ | 5 αἱ ABGIK | τηλευτήσαν V[3] | δίδονται C | τῇδε LGHI τῇδε ABMDZEF τὶ δὲ K | 5. 6 μούλονται G || 6 λυκοῦργοι AB | 7 ἥρωας H | ξενοφῶντος λακεδαιμονίων πολιτεία U τέλος Y.

Index verborum.

Π

Τ

Druck von J. B. Hirschfeld in Leipzig.

BOOK DUE

Gx 9.632
Xenophontis Respublica Lacedaemonio
Widener Library 006968071
3 2044 085 176 568